

Delårsrapport för perioden januari-augusti 2016 inklusive helårsprognos för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB

Ärendet

I ärendet redovisas delårsrapport för perioden januari-augusti 2016 inklusive helårsprognos.

Den samlade uppföljningen och återrapporteringen sker i månads-, tertial- och delårsrapport samt årsbokslut.

Verksamhetsredovisningen beskrivs i delårsrapporten för Locum AB.

Förslag till beslut

Styrelsen för Locum AB föreslås besluta

- att godkänna delårsrapport för perioden januari-augusti 2016 för Landstingsfastigheter Stockholm,
- att godkänna delårsrapport för perioden januari-augusti 2016 för Locum AB,
- att godkänna uppföljning av intern kontrollplan 2016.

Patrik Emanuelsson
Verkställande direktör

Bilagor:

1. Delårsrapport för januari-augusti 2016 för Landstingsfastigheter Stockholm
2. Delårsrapport för januari-augusti 2016 för Locum AB
3. Uppföljning av intern kontrollplan 2016

Delges:
Akten

Landstingsfastigheter Stockholm

DELÅRSRAPPORT
Augusti 2016

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
1. Styrning.....	6
1.1 Verksamhetens uppdrag och omfattning.....	6
1.2 Uppdrag	6
1.2.1 Uppdrag i budget	6
1.2.2 Uppdrag under löpande år.....	6
1.3 Efterlevnad av styrande dokument.....	6
1.3.1 Specifika ägardirektiv	6
1.3.2 Landstingets finanspolicy	6
1.3.3 Internkontroll.....	6
2. Mål	7
2.1 Mål och indikatorer.....	7
2.1.1 Ekonomi i balans.....	8
2.1.2 Hållbar tillväxt och utveckling	8
2.2 Tillgänglighet, kvalitet och övriga lokala mål	8
3. Verksamhet	8
3.1 Genomförd verksamhet	8
3.2 Verksamhetsförändringar.....	8
3.3 Produktion	9
4. Ekonomi.....	10
4.1 Resultatutveckling och prognos.....	10
4.1.1 Intäktsutveckling	11
4.1.2 Kostnadsutveckling.....	12
4.1.3 Avvikelse – periodens utfall	13
4.1.4 Avvikelse – prognostiserat resultat.....	14
4.1.5 Externa intäkter och kostnader	15
4.1.6 Avskrivningar och finansnetto.....	16
4.2 Investeringar	16
4.3 Balansräkning	18
4.4 Analys och eventuella riskfaktorer.....	18
5. Ledningens åtgärder	19
6. Pågående rättsprocesser (tvister)	19

7. Styrelsebehandling..... 19

Sammanfattning

Resultatet för perioden uppgår till 647 mkr vilket är 399 mkr högre än periodiserad budget med ett resultat på 248 mkr. En anledning till avvikelsen är en reavinst på 248 mkr gällande försäljning av mark i Solna, fastigheten kommer i texten benämnas som "Kv Patienten" och var inte budgeterad enligt praxis.

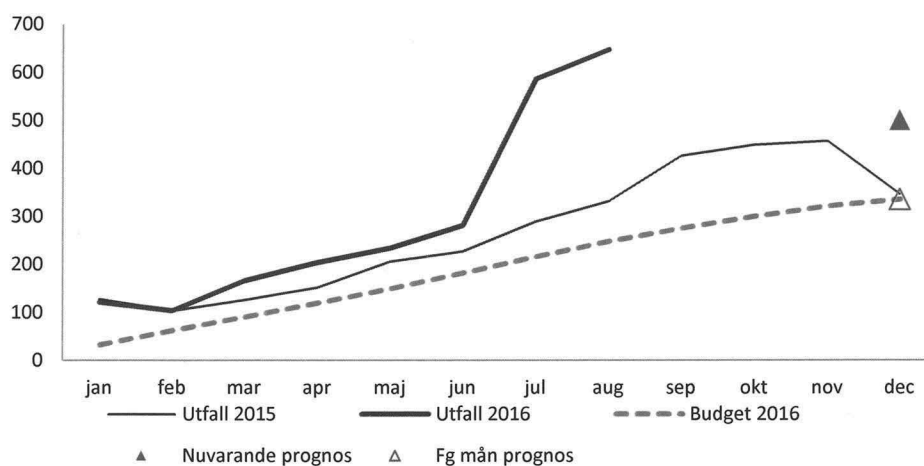
Vidare ligger det planerade underhållet under budget med 44 mkr, i likhet med tidigare år är trenden att projekten kommer igång ordentligt först under senare delar av året.

Mediakostnaderna ligger även de under budget. De avviker med 25 mkr vilket till stor del beror på en mild vinter.

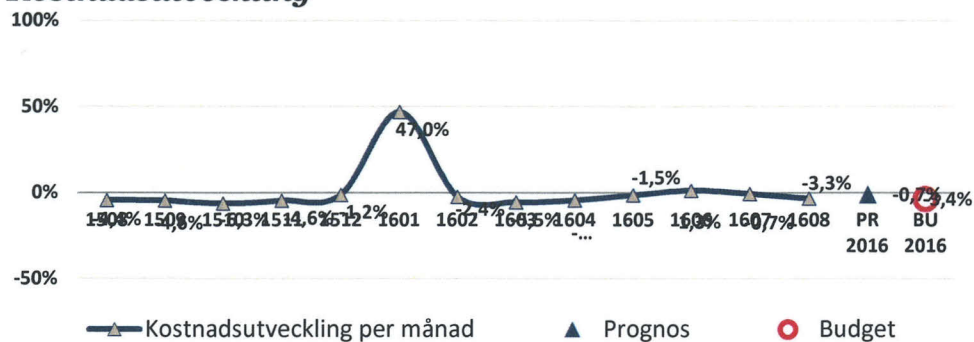
Ytterligare en förklaring till avvikelsen är ett förbättrat finansnetto med 66 mkr. Det förbättrade finansnettot beror på ett fortsatt lågt ränteläge jämfört med budgeterat ränteläge.

I övrigt hänvisas till sid 10.

Resultatutveckling

Kostnadsutveckling

Kostnadsutvecklingen visar för alla månader utom januari 2016 på en nedåtgående trend. Den främsta anledningen till den sjunkande kostnadsutvecklingen är att det "planerade underhållet" minskat. Under 2015 infördes komponentavskrivningar. Detta resulterade i att vissa projekt som berörde anläggningens komponenter numera ses som investering, vilket direkt medförde en minskning av det planerade underhållet. Diagrammets topp i januari beror på periodiseringseffekter härrörande från bokslutet 2015.

1. Styrning

1.1 Verksamhetens uppdrag och omfattning

Landstingsfastigheter Stockholm (LFS) är en resultatenhet inom Stockholms läns landsting (SLL) i vilken den ekonomiska redovisningen sker av landstingets vårdfastigheter. Fastigheterna förvaltas av Locum AB enligt avtal och ägardirektiv med Stockholms läns landsting.

Fastighetsbeståndet utgörs i huvudsak av sju akutsjukhus, varav två universitetssjukhus, nio sjukhus samt ett antal vårdcentraler, psykiatriska mottagningar och tandvårdskliniker. Fastigheterna är belägna inom Stockholms län. Fastigheterna klassificeras efter kategorierna strategiska fastigheter och marknadsfastigheter. Med strategiska fastigheter avses de fastigheter som landstinget skall förfoga över för att säkerhetsställa en långsiktig tillgång på ändamålsenliga vårdlokaler. Klassificeringen marknadsfastighet innebär att fastigheten kan komma att avyttras. Fastighetsbeståndets totala lokalyta uppgår till 2,0 miljoner kvadratmeter (BTA) varav de strategiska fastigheternas lokalyta uppgår till 1,9 miljoner kvadratmeter (BTA).

Verksamheten bedrivs enligt Affärsplan 2016. Planen har utarbetats med utgångspunkt i Locums uppdrag och policyer samt det mål- och budgetdokument som beslutats av landstingsfullmäktige inför 2016 med planår 2017-2018.

1.2 Uppdrag

1.2.1 Uppdrag i budget

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB

1.2.2 Uppdrag under löpande år

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB

1.3 Efterlevnad av styrande dokument

1.3.1 Specifika ägardirektiv

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB

1.3.2 Landstingets finanspolicy

SLL:s finanspolicy följs.

1.3.3 Internkontroll

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB

2. Mål

Det långsiktiga avkastningskravet på eget kapital i LFS uppgår till strax under 6 % över tid (exkl reavinster). Utöver detta finns bland annat målkrav för resultat, energianvändning samt kundnöjdhet. Därutöver finns bl.a. krav på en kapitalstruktur uttryckt i form av ett soliditetskrav på 30 %. Enligt landstingsfullmäktiges beslut i april 2009 (LS 0901-0012) ska positivt resultat utöver resultatkrav kvarstanna i verksamheten upp till en nivå för soliditeten om 30 %.

2.1 Mål och indikatorer

Huvudmål	Dimensions/Parameter	Utfall 201608	Utfall 201508	Mål 2016
	Planerat underhåll, mkr	74	133	201
	Investeringsvolym, mkr	1733	1557	3500
Ekonomi i balans				
	Avkastning på eget kapital	7%	10%	6%
	Soliditet ¹	26%	29%	30%
	Resultat inkl reavinst	647	332	335

Det planerade underhållet ligger något lågt i förhållande till budget, vilket det har en tendens till att göra. Arbete sker kontinuerligt för att försäkra att det arbete som ska utföras genomförs och att budget hålls. Vi ser inga indikationer på att det inte kommer ske i år.

Upparbetningsgraden gällande investering ligger på 50 %, läs mer om investeringar i avsnitt 4.2.

¹ Enligt beslut i landstingsfullmäktige, 2003, skall soliditeten uppgå till 30 %.

2.1.1 Ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 1608	Mål 2016	Utfall 1508	Prognos 2016	Vem
EKONOMI I BALANS					
Finansiell stabilitet	647	335	332	500	
Resultat: Ett positivt resultat enligt balanskravet, mkr ¹⁾					Alla

¹⁾ För förvaltningar/bolag avses att det av fullmäktige beslutade resultatkravet uppnås.

Periodens resultat uppgår till 647 mkr, 399 mkr över resultatkravet. 248 mkr utav detta består av reavinst. Resultatet före reavinst är 399 mkr, 66 mkr över resultatkravet. Det prognostiserade resultatet på 500 innehåller även det en reavinst på 248 mkr. Kostnaderna förväntas öka något varav den lägre prognosen jämfört med utfallet.

2.1.2 Hållbar tillväxt och utveckling

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB.

2.2 Tillgänglighet, kvalitet och övriga lokala mål

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB.

3. Verksamhet

3.1 Genomförd verksamhet

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB.

3.2 Verksamhetsförändringar

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB.

3.3 Produktion

	Utfall 2016-08-31	Utfall 2015-08-31	Mål 2016-12-31
Uthyrningsgrad strategiska fastigheter	90 %	90 %	93 %
Direktavkastning	12,1%	11,8%	10,0%
Avkastning eget kapital (rullande 12 mån)	6,6 %	9,8 %	7,0 %
Upparbetningsgrad planerat underhåll, jmf med budget	37,5 %	49,2 %	100 %
Upparbetningsgrad investeringar, jmf med budget	49,5%	57,7%	100 %

Uthyrningsgraden uppgår till 90%, vilket är något lägre än vid årsskiftet och tertialbokslutet i april beroende på tomställning för pågående investeringar.

Direktavkastningen beräknas genom att resultatet före avskrivningar, finansnetto och reavinst sätts i relation till fastigheternas bokförda värde. Direktavkastningen uppgår till 12,1% för andra tertialet omräknat till årstakt.

Avkastning på eget kapital exkl. reavinster uppgår till 6,6 % (rullande 12 månader) vilket ligger över utfallet samma period föregående år. Detta förklaras av ett högre resultat innevarande period i jämförelse med 2015.

Upparbetningsgraden planerat underhåll (inklusive energibesparande åtgärder) har andra tertialet upparbetats med 37,5 % av budget. Dock förväntas planerat underhåll uppnå budget vid årets slut.

Upparbetningsgraden på investeringar ligger på 49,5 % av helårsbudget. Prognosen för 2016 är oförändrad jämfört med budget.

4. Ekonomi

4.1 Resultatutveckling och prognos

Resultaträkning Mkr	Ack utfall 1608	Budget 1608	Avvik AC- BU 1608	Ack utfall 1508	Föränd %	Progn 2016	Budget 2016	Avvik PR-BU	Boksl 2015
Interna hyresintäkter	1 397	1 396	1	1 408	-0,8 %	2 083	2 092	-9	2 103
Externa hyresintäkter	279	275	4	287	-2,8 %	420	414	6	432
Fastighetsservice	208	198	10	201	3,5 %	306	299	7	342
Omställningsbidrag	76	100	-24	42	81,0 %	150	150	0	84
Övriga intäkter	8	3	5	11	-27,3 %	8	5	3	22
Verksamhetens intäkter	1 968	1 972	-4	1 949	1,0 %	2 967	2 960	7	2 983
Förvaltningskostnader (exkl omställn)	-122	-85	-37	-96	27,1 %	-317	-127	-190	-188
Mediakostnader	-232	-257	25	-241	-3,7 %	-375	-392	17	-368
Drift och skötsel	-192	-208	16	-192	0,0 %	-340	-316	-24	-316
Planerat underhåll	-74	-118	44	-133	-44,4 %	-191	-201	10	-296
Övriga kostnader	-213	-225	12	-226	-5,8 %	-312	-339	27	-394
Verksamhetens kostnader före omställningskostnader	-833	-893	60	-888	-6,2 %	-1 535	-1 374	-161	562
Omställningskostnader	-63	-100	37	-22	186,4 %	-131	-150	19	-53
Verksamhetens kostnader	-896	-993	97	-910	-1,5 %	-1 666	-1 524	-142	615
Avskrivningar	-603	-596	-7	-609	-1,0 %	-919	-898	-21	-961
Finansnetto	-70	-135	65	-99	-29,5 %	-130	-203	73	-157
Resultat före Reavinst	399	248	151	330		252	335	-83	250
Reavinst	248	0	248	2	12296,0 %	248	0	248	96
Resultat efter bokslutsdispositioner och skatt	647	248	399	332		500	335	165	346

Hyresintäkterna (interna och externa) ligger marginellt över budget och beror främst på att parkeringsintäkterna har ökat. Intäkter fastighetsservice som består av FM-tjänster, försäljningsintäkter samt mediaintäkter ligger 10 mkr över budget. Differensen gäller mediaintäkter och FM-tjänster som båda ligger över och beror på en ökad försäljning av media till NKS samt att fler hyresgäster har köpt våra FM-tjänster jämfört med budget.

Omställningsbidrag understiger budgeterat med 24 mkr vilket beror på att det inkommit färre omställningskostnader² än budgeterat. Anledningen till

² Omställningskostnader är kostnader som uppkommer i samband med genomförandet av de strategiska investeringsprojekten.

att omställningskostnaderna inte möter rapporterade intäkter är på grund av att en del av omställningskostnaderna avser ersättning för avskrivningar.

Kostnader för drift och skötsel understiger periodiserad budget med 17 mkr. Differensen beror delvis på ett vite LFS erhållit på grund av en ”ofullständig driftorganisation” till följd av nya avtal med Veolia. Ytterligare en anledning till de lägre kostnaderna är en mild vinter och lägre kostnader för bl.a. snöröjning.

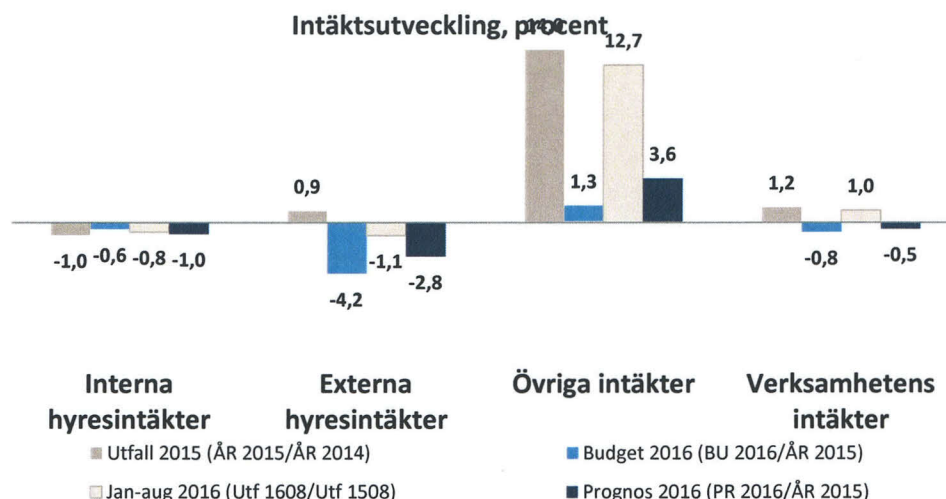
Det planerade underhållet ligger under budget med 44 mkr, vilket främst beror på att flera projekt ännu inte kommit igång efter årsskiftet. Underhållsbudgeten är också ca 70 mkr lägre än 2015 helår.

Övriga kostnader består av kostnader för FM-tjänster (Facility management), hyreskostnader för hyrda lokaler samt utvecklingskostnader. Differensen jämfört med periodiserad budget består i huvudsak av lägre utfall för utveckling och utredningar. I början av året omprioriterades utvecklings- och utredningsbudgeten till en lägre nivå.

Finansnettot ligger 66 mkr över budget vilket beror på det fortsatt låga ränteläget.

Under juli månad inkom försäljningslikviden för fastigheten Kv Patienten, som ligger i anslutning till Nya Karolinska sjukhuset. En affär som innebar en reavinst på 248 mkr³.

4.1.1 Intäktsutveckling

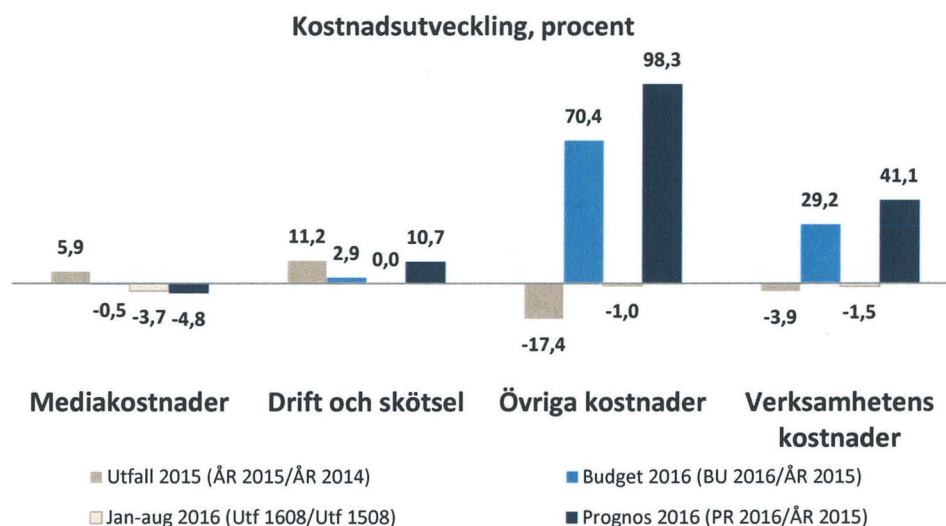

³ Försäljningslikviden på 273 mkr minus omkostnader på 25 mkr.

Det som avviker mest i diagrammet ovan är de övriga intäkterna. Differensen från fjolåret beror främst på en ökad försäljning av FM-tjänster till följd av en upphandling där LFS är första val gällande fastighetsanknutna tjänster. Upphandlingen var klar i slutet av 2014 och diagrammet visar även en ökning under 2015.

Omställningsbidraget infördes under 2015 och är ytterligare en anledning till ökningen av intäkter 2015 jämfört med 2014. Denna post är även en anledning till att intäkterna ökat 2016, dessa intäkter förväntas öka mer under resten av året.

4.1.2 Kostnadsutveckling

Diagrammet visar en liten ökning gällande driftkostnaden 2015 jämfört med 2014. Anledningen till detta är nya mer heltäckande driftavtal, vilket också innebar en högre kostnad. På lång sikt skall innehållet i de nya driftavtalen sänka den totala kostnaden.⁴

De övriga kostnaderna avviker kraftigt från budget och prognos. Anledningen är, i likhet med omställningsbidragen, beskrivet ovan under intäktsutveckling.

⁴ Tidigare driftavtal hade en lägre fast ersättning och en större del rörligt. För att minska den totala driftkostnaden har vi valt att utöka de fasta ersättningen.

4.1.3 Avvikelser – periodens utfall

Orsak, Mkr textkommentar	Intäkt	Kostnad	Resultat
	Avvik AC-BU 1608	Avvik AC-BU 1608	Avvik AC-BU 1608
<i>Interna hyresintäkter</i>	1,3		1,3
<i>Externa hyresintäkter</i>	4,0		4,0
Övriga intäkter	-9,4		-9,4
Förvaltningskostnader		0,0	0,0
Mediakostnader		24,5	24,5
Drift och skötsel		16,6	16,6
Planerat underhåll		44,1	44,1
Utvecklingskostnader		17,6	17,6
Övriga kostnader		-4,8	-4,8
Avskrivningar		-8,2	-8,2
Finansnetto		65,6	65,6
Reavinster	247,8		247,8
Summa avvikelse	243,7	155,3	399,0

De externa hyresintäkterna ligger marginellt över budget och beror främst på att parkeringsintäkterna har ökat.

Övriga intäkter består av försäljningsintäkter tjänsteförsäljning och FM-tjänster, mediaintäkter samt omställningsbidrag. Mediaintäkterna ligger något över budget då efterfrågan gällande media på NKS ökat. Vidare ligger omställningsbidragen tillsammans med omställningskostnader (en del av förvaltningskostnaderna) något under budget. Vi har budgeterat för sammanlagt 150 mkr för hela 2016 och dessa ligger sedan jämt periodiserade över året. Vi har ännu i år endast ansökt om 76 mkr vilket medfört denna avvikelse då budget, per 0831, uppgår till 100 mkr. Bedömningen är dock att prognosen kvarstår på 150 mkr.

Förvaltningskostnaderna, inkl omställningskostnader, avviker sammanlagt inte från budget, men bakom siffran döljs två avvikelser.

Omställningskostnaderna ligger under budget medan kostnader för "förgävesprojektering" ligger över budget.

Kostnader för drift och skötsel understiger periodiserad budget med 17 mkr. Differensen beror delvis på ett vite vi erhållit på grund av en "ofullständig organisation" till följd av nya avtal med Veolia och delvis på den milda vintern med lite snöröjning.

Det planerade underhållet ligger under budget vilket främst beror på att flera projekt ännu inte kommit igång efter årsskiftet. Utrymmet för det

planerade underhållet för 2016 är sänkt med 70 mkr jämfört med utfallet 2015. Detta som ett led i det ökade resultatkravet för LFS med 100 mkr.

Utvecklingskostnaderna avviker med 18 mkr från periodiserad budget då vi i början av året omprioriterades utvecklings- och utredningsbudgeten till en lägre nivå.

Finansnettot är fortsatt högre än budgeterat på grund av det låga ränteläget med mycket låga räntor.

4.1.4 Avvikelse – prognostiserat resultat

Orsak, Mkr textkommentar	Intäkt Avvik PR-BU	Kostnad Avvik PR-BU	Resultat Avvik PR-BU
<i>Interna hyresintäkter</i>	-8,7		-8,7
<i>Externa hyresintäkter</i>	6,3		6,3
Övriga intäkter	10,1		10,1
Förvaltningskostnader		-171,0	-171,0
Mediakostnader		17,1	17,1
Drift och skötsel		-24,5	-24,5
Planerat underhåll		9,9	9,9
Utvecklingskostnader		2,6	2,6
Övriga kostnader		24,3	24,3
Avskrivningar		-21,9	-21,9
Finansnetto		73,0	73,0
Reavinster	247,9	0,0	247,9
Summa avvikelse	255,6	-90,5	165,1

Interna hyresintäkter har i prognos 1 sänkts med 9 mkr. Den främsta anledningen är en uppsägning av ett avtal med SLSO på Danderyds sjukhus som påverkar utfallet negativt med 12,5 mkr.

Externa hyresintäkter har ökat jämfört med budget vilket huvudsakligen kan härröras från ökade parkeringsintäkter men även i form av p-böter.

Övriga intäkter som består av försäljningsintäkter, försäljning mertjänster samt mediaintäkter har höjts i prognosen. Ökningen beror lika delar på ökade mertjänsteavtal och ökad försäljning av media till Nya Karolinska Solna (NKS).

De ökade förvaltningskostnaderna i prognosen beror på dels ökade "förgäveskostnader" bl.a. som en konsekvens av ändrade tidplaner och

senareläggning av projekt som landstingsfullmäktige beslutade i juni 2016. Dels på grund av kostnadsföring av ej aktiverbara projektutgifter.

Mediakostnaderna har sänkts till följd av den milda vintern.

Kostnaderna gällande drift och skötsel har i prognosen höjts med 24 mkr. Detta är en konsekvens av fyra skador på Rosenlund (fuktskada), Handen (avloppsskador och passagesystem), Nacka sjukhus (avloppssystem) samt Huddinge sjukhus (vattenläcka) som var oförutsedda och därmed ej budgeterade.

Övriga kostnader består av försäljningskostnader, kostnader gällande FM-tjänster samt hyreskostnader förhyrda lokaler. Anledningen till sänkningen på denna post beror främst på färre försäljningsprojekt, det vill säga att vi fått färre uppdrag på mindre förändringar i våra fastigheter än budgeterat.

Avskrivningarna har ökat med 22 mkr jämfört med budget, ökningen beror på att två stora aktiveringar har skett under året - Nya Eastmaninstitutet och den nya akuten på Sankt Görans sjukhus samt att budgeten gjordes med nya redovisningsprinciper (komponentavskrivningar).

Finansnettot har förbättrats med ca 73 mkr givet upplåningsbehovet samt det fortsatta låga ränteläget.

En reavinst uppkom under juli månad då en fastighet sålts i Solna. Försäljningen innebar en likvid på 273 mkr och efter reserverade omkostnader på 25 mkr uppgick reavinsten 248 mkr.

4.1.5 Externa intäkter och kostnader

SLL-extern resultaträkning, Mkr	SLL-externt 201608	SLL-externt 201508	Förändr %	SLL-externt Budget 201608	Avvik AC-BU
Verksamhetens intäkter	590	323	82,7 %	279	311
Verksamhetens kostnader	-696	-682	2,1 %	-696	0
Avskrivningar	-602	-608	-1,0 %	-596	-6
Finansnetto	66	52	26,9 %	55	11
Resultat	-642	-915	-29,8 %	-958	316

De externa intäkterna består av hyror från våra externa hyresgäster samt tjänsteförsäljning. Anledningen till ökningen både jämfört med budget och föregående år beror på den en försäljningslikvid på 273 mkr gällande försäljning av fastigheten Patienten. Resterande ökade jämfört med budget beror på försäljningen av FM-tjänster på våra sjukhus.

Den största delen av kostnaderna inom LFS är externa. Den främsta anledningen till de högre kostnader jämfört med föregående år är en ökning av FM-tjänster.

4.1.6 Avskrivningar och finansnetto

Avskrivningarna ligger 7 mkr högre än budget. Avvikelsen kan förklaras av aktivering av stora investeringsprojekt under året. Nya Eastmaninstitutet och nya akuten på Sankt Görans sjukhus.

Finansnettot ligger 65 mkr högre än budget. Detta förklaras av lägre räntor än vad som beräknades vid budgettillfället.

SFI⁵ som ansvarar bl.a. för fastighetsstrategiska frågor genomförde en försäljning av del av fastigheten Haga 4:18 (blivande Patienten) i slutet av 2015. En handpenning på 20 mkr har betalats och resterade 253 mkr kom in i juli. Reavinsten uppgår till 248 mkr inklusive avdrag för försäljningsomkostnader på 25 mkr.

4.2 Investeringar

Investeringar Mkr	Ack utfall 1608	Prognos 2016	Budget LF 2016	Avvik PR-BU
Specificerade objekt	1 315	2 272	2 511	-239
Ospecificerade objekt	418	1 078	1 511	-283
Justeringspost		0	-522	522
Totalt investeringar	1 733	3 350	3 500	0

Investeringsutfallet för perioden januari till augusti för Landstingsfastigheter Stockholm uppgick till 1 733 mkr.

Av de specificerade objekten som pågår har följande objekt störst utfall t o m augusti 2016: ny- och ombyggnation av Södertälje sjukhus, nya behandlingsbyggnaden vid Södersjukhuset och Danderyds sjukhus samt försörjningskvarteret på Södersjukhuset.

Hälso- och sjukvårdsinvesteringar i urval	Utfall 2016 jan-aug	Prognos 2016	Budget 2016	Ack. utfall aug 2016	Total budget	Upparb.- grad	Kommentar
Mkr							
Ny behandlingsbyggnad, Danderyds sjukhus	117	224	200	491	1 492	33 %	Byggproduktion pågår Större medelsbehov pga tidigarelagda arbeten
Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus	37	101	125	141	1 265	11 %	Projektering pågår Lägre medelsbehov pga tidsförskjutning (överklagande av bygglov)

⁵ Avdelningen Strategiska fastighetsfrågor och investeringar inom LSF

Ny- och ombyggnation, Södertälje sjukhus	294	390	350	884	1 200	74 %	Byggproduktion pågår
Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad, Södersjukhuset	159	296	250	624	1 772	35 %	Byggproduktion pågår
Ny byggnad västläge - vårdbyggnad, Södersjukhuset	100	168	175	176	700	25 %	Byggproduktion pågår Projektet försenat pga försvårad sprängning
Vårdavdelningar, entré, Sollentuna sjukhus	71	170	150	116	603	19 %	Byggproduktion pågår Försenad byggstart samt fuktproblem i bottenplattan
Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1, Danderyds sjukhus	107	176	200	190	608	31 %	Projektering pågår Följer plan
Byggnad 74 - Nytt försörjningskvarter, Södersjukhuset	122	191	170	338	530	64 %	Byggproduktion pågår
Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN), Karolinska Huddinge	60	134	150	210	1 940	11 %	Byggproduktion påbörjas under september

För mer information gällande övriga specificerade investeringsobjekt hänvisas till bifogad bilaga.

Med anledning av rådande konkurrensutsatta marknadsläge och med en prisutveckling som överstiger ursprungliga gjorda indexeringar i investeringsobjekten, så står investeringsobjekten inför stora ekonomiska utmaningar. Till detta tillkommer i flertalet av investeringsobjekten förseningar till följd av bl a överklaganden. Sammanfattningsvis utifrån detta pågår mycket arbete med att inrymma investeringsobjekten inom beslutade ekonomiska ramar.

Prognosen för 2016 sänks till 3 350 mkr, jämfört med budgeterat belopp på 3 500 mkr. Anledningen till en lägre prognos är att en del projekt senarelagts eller genomförs i annan form. Att exempelvis inte ombyggnationen på Bromma sjukhus samt den tekniska upprustningen kommer att påbörjas i år påverkar årets utfall och prognos. Andra projekt som ej genomförs som planerat är SÖS modernisering vårdavdelningar som kommer att ersättas av andra investeringar på SÖS längre fram i tiden samt att vårdavdelningar på S:t Görans sjukhus är senarelagt till följd av överklagat bygglov.

4.3 Balansräkning

Balansräkning Mkr	aug 2016-08-31	dec 2015-12-31	Förändring
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	18 625	17 496	1 129
Omsättningstillgångar	870	841	29
<i>varav kassa och bank</i>	640	127	513
SUMMA TILLGÅNGAR	19 495	18 337	1 158
Eget kapital	5 058	4 647	411
Avsättningar (samt ev. minoritetsintresse)	128	107	21
Skulder	14 309	13 583	726
Långfristiga skulder	12 665	11 290	1 375
Kortfristiga skulder	1 644	2 293	-649
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	19 495	18 337	1 158

Tillgångarnas förändring kan härledas till den ökade investeringsvolymen. Skuldsättningen följer den ökade investeringsvolymen då våra investeringar till stor del är lånefinansierade.

Egna kapitalets förändring förklaras av årets resultat minus utdelningen av föregående års resultatkrav.

4.4 Analys och eventuella riskfaktorer

Risikfaktorer	Förklarande kommentar	Skattat belopp Mkr	Ingår i prognos? Ja/Nej/Delvis
Resursbrist	Avsaknad av såväl interna som externa resurser (anställda/konsulter)	N.A	Nej
Redovisning	Att LFS:s resultat inkl reavinster jämförs med det av LF fastställda resultatkravet	82	Ja
Tid	Att projekten pga olika anledningar blir tidsförskjutna	N.A	Nej
Samhälle	Att ex.vis strejk bryter ut vilket försenar projekten	N.A	Nej

Ledningen och Locums styrelse förutsätter att resultatkravet för LFS skall jämföras med utfall inkl reavinster. Allt enligt tidigare praxis.

5. Ledningens åtgärder

Hänvisas till delårsrapport för Locum AB

6. Pågående rättsprocesser (tvister)

Det finns en pågående rättsprocess mellan Stockholms läns landsting (Landstingsfastigheter Stockholm) genom Locum AB och en tidigare hyresgäst. Tvisten rör skadestånd på grund av uppsagt hyreskontrakt. Kravet uppgår till 979 000 kr jämte ränta samt ersättning för rättegångskostnader. Enligt tingsrättens dom skulle SLL utge 639 000 kr jämte 163 650 kr i rättegångskostnader. Båda parter överklagade domen till hovrätten och i hovrätten justerade den tidigare hyresgästen sitt krav till 1 020 000 kr jämte ersättning för rättegångskostnader.

Hovrätten lämnade kändens talan utan bifall och ålade kändens att betala SLL:s rättegångskostnader med 159 550 kr för kostnader i tingsrätten och 65 038 kr för kostnader i hovrätten.

Hovrättens dom är överklagad till högsta domstolen och HD har meddelat prövningstillstånd.

Kravet på SLL är på 1 020 000 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från 5 september 2013 till dess betalning sker samt ersättning för rättegångskostnader, vilka uppskattas till ca 300 000 kronor.

7. Styrelsebehandling

Delårsrapporten för augusti månad 2016 kommer att behandlas i styrelsen för Locum AB vid styrelsemötet 2016-09-29.

Stockholm 2016-09-16

Patrik Emanuelsson
Verkställande Direktör

Dan Eriksson
Ekonomidirektör

Investeringsutfall 2016. Byggnadsinvesteringar Landstingsfastigheter Stockholm

2016-09-29 – ÄRENDE 05 – Bilaga 1.1

Period aug-16

Mkr	Total utgift (mkr)		Investeringsutgifter (mkr)			Kommentarer
	Budgeterad total utgift	Akkumulerad förbrukning t o m 2016-08-31	Budget 2016	Bokfört 2016	Prognos 2016	
1. Specifierade objekt						
Strategiska investeringar						
Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus	1 200	884	350	294	390	Produktion pågår enligt plan.
HS Ny- och ombyggnad av akutmottagning	190	0	3	0	0	Utredningsbeslut finns, projektet är framflyttat.
Ny- och ombyggnation av operation vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge (CHOPIN)	1 940	210	150	60	134	Projektet pågår med system- och bygghandling. Byggproduktion påbörjas under september.
Allmänpsykiatri enkelrum, HS	140	10	10	9	21	Genomförandebeslut i budget 2017 och förberedande arbeten pågår.
DS Ny behandlingsbyggnad	1 492	491	200	117	224	Produktion pågår med montage.
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1	608	190	200	107	176	Entreprenad och projektering pågår, projektet löper enligt plan.
DS Ombyggnad till vårdavdelningar - etapp 2	330	3	12	0	0	
DS Ombyggnad till vårdavdelningar - etapp 3	340	3	0	0	0	
S:t Görans sjh by 30 Om-och nyb Akuten	365	342	83	45	61	Projektet avslutat och lokalerna i full klinisk drift.
St Göran vårdavdelningar och behandling	1 265	141	125	37	101	Prognosen är 1310 tkr och har justerats i budget 2017. Tidsförskjutning pga överklagande av bygglov. Systemhandlingsprojektering pågår för byggnad.
S:t Göran nybyggnation vårdbyggnad för psykiatrisk vård	775	5	5	0	0	Förstudie är klar. Projektet är framflyttat.
SÖS Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad	1 772	624	250	159	296	Produktion pågår med montage, entreprenad och detaljprojektering.
SÖS Ny byggnad västläge - vårdbyggnad	700	176	175	100	168	Detaljprojektering, spontning och markarbeten pågår.
SÖS försörjningskvarteret	530	338	170	122	191	Produktion pågår med grundläggning, detaljprojektering.
Dalen - vårdavdelningar, operation, entré	650	0	5	0	0	Projektet har utgått.
Sabbatsberg - vårdavdelningar, operation, entré	325	11	15	0	0	Projektet har utgått.
Sollentuna - vårdavdelningar, operation, entré	603	116	150	71	170	Produktion pågår. Försenad byggstart samt fuktproblem i bottenplattan.
Bromma - vårdavdelningar	287	9	55	3	3	Projektet är framflyttat.
Nacka - vårdavdelningar	349	28	60	13	28	Genomförandebeslut i budget 2017. Systemhandlingsprojektering pågår.
Jakobsberg - vårdavdelningar	125	0	5	0	0	Projektet har utgått.
<i>Summa strategiska investeringar</i>			2 023	1 136	1 963	
Ersättningsinvesteringar						
Löwenströmska, teknisk upprustning By 01	554	500	70	37	56	Produktion pågår.
Löwenströmska sjh, By 02 ombyggnad rättspsyk	100	0	5	-1	0	Projektet är framflyttat.
Löwenströmska sjh, By 02 teknisk upprustning	200	0	13	-2	0	Projektet är framflyttat.
DS teknisk upprustning by 22	170	2	20	2	2	Samplaneras med DS ny behandlingsbyggnad.
DS teknisk upprustning by 40	160	0	0	0	0	Samplaneras med DS vårdavdelningar etapp 3.
DS teknisk upprustning by 42	160	0	2	0	0	Samplaneras med DS vårdavdelningar etapp 2.
DS hyresgäst Anpassning by 22	143	0	2	0	0	Förstudie i samband med DS behandlingsbyggnad.
St Göran - By 30/40 - Teknisk upprustning i samband med SI	250	2	10	2	3	Programarbetet är färdigställt och projektet samplaneras med vårdavdelningar och behandling på S:t Görans sjukhus.
Ombyggnad av vårdlokaler med anledning av myndighets- och hygienkrav på S:t Görans sjukhus	315	1	15	0	0	Projektet är framflyttat.
Logistik - Kulvert - Angöring lastkaj, S:t Görans sjukhus	540	0	4	0	0	Projektet är framflyttat.
SÖS Ny kraftförsörjning	150	87	60	47	60	Produktion pågår.

Mkr	Total utgift (mkr)		Investeringsutgifter (mkr)			Kommentarer
	Budgeterad total utgift	Akkumulerad förbrukning t o m 2016-08-31	Budget 2016	Bokfört 2016	Prognos 2016	
SÖS Modernisering vårdavdelningar	215	1	55	0	0	Projektet kommer att utgå och ersättas av andra investeringar.
SÖS-By 14-Teknisk Upprustning	135	0	0	0	0	Inväntar utredning gällande investeringar på SÖS.
SÖS-By 15-Teknisk Upprustning	150	0	0	0	0	Inväntar utredning gällande investeringar på SÖS.
SÖS-By 17-Teknisk Upprustning	150	0	0	0	0	Inväntar utredning gällande investeringar på SÖS.
SÖS-By 18-Teknisk Upprustning	140	2	2	0	0	Inväntar utredning gällande investeringar på SÖS.
SÖS-By 04-Teknisk upprustning	265	37	85	15	40	Programarbetet är färdigställt samplaneras med ny behandlingsbyggnad på SÖS.
HS, utbyte av styrsystem för klimatanläggning	123	108	17	3	6	Produktion pågår.
HS - utbyggn av brandlarm	113	74	30	8	19	Produktion pågår.
HS - Rivning av bef. Garage & ev nytt	350	310	15	18	43	Produktion pågår.
HS - Anpassning 2 avd/år	385	141	35	29	35	Produktion pågår.
HS-omdanning av entréorg	105	92	10	8	16	Produktion pågår.
HS-ombyggnad mottagning, 2 per år	164	63	30	10	15	Produktion pågår.
HS Uppförande av ny försörjningsbyggnad	600	0	3	0	0	Projektet är framflyttat.
Nya Eastmaninstitutet	120	117	5	14	14	I slutskedet av projektet.
<i>Summa ersättningsinvesteringar</i>			<i>488</i>	<i>188</i>	<i>309</i>	
Summa specificerade objekt			2 511	1 324	2 272	
2. Ospecificerade objekt totalt			1 511	409	1 078	
Varav strategiska investeringar			40	0	0	
Varav ersättningsinvesteringar			1 471	409	1 078	
Varav rationaliseringsinvesteringar			0	0	0	
Justeringspost			-522			
Summa ersättningsinvesteringar			1 959	597	1 387	
Summa övriga investeringar			1 541	1 136	1 963	
Summa investeringsutgifter totalt			3 500	1 733	3 350	

Locum AB

DELÅRSRAPPORT
Augusti 2016

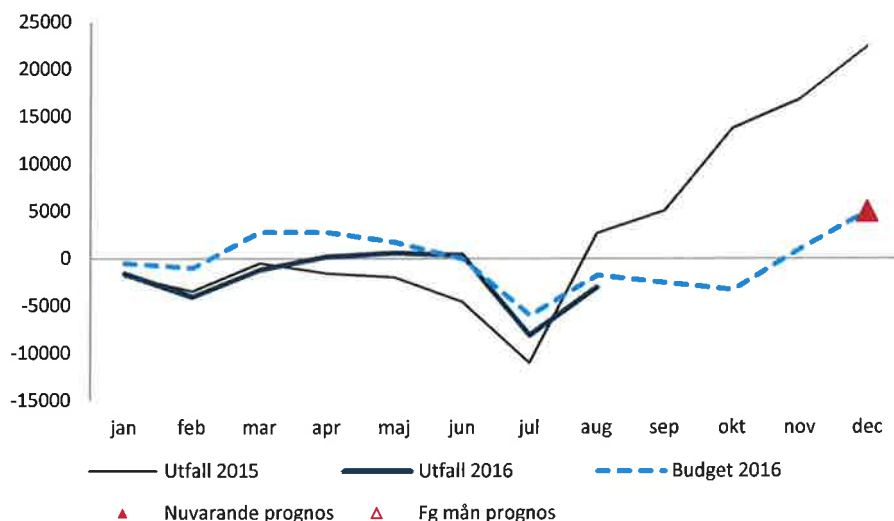
Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
1. Styrning.....	5
1.1 Verksamhetens uppdrag och omfattning.....	5
1.2 Uppdrag	6
1.2.1 Uppdrag i budget	6
1.2.2 Uppdrag under löpande år.....	6
1.3 Efterlevnad av styrande dokument.....	7
1.3.1 Specifika ägardirektiv	7
1.3.2 Landstingets finanspolicy	7
1.3.3 Internkontroll.....	7
2. Mål	9
2.1 Mål och indikatorer.....	9
2.1.1 Ekonomi i balans.....	9
2.1.2 Hållbar tillväxt och utveckling.....	9
2.2 Nöjda kunder	12
2.3 Nöjda och stolta medarbetare.....	12
2.3.1 Locums mål för 2016.....	12
3. Verksamhet	14
3.1 Genomförd verksamhet	14
3.2 Verksamhetsförändringar.....	15
3.3 Utveckling helårsarbeten samt verksamhetsförändringars effekt. 16	
3.4 Produktion – fastigheter	16
4. Ekonomi.....	17
4.1 Resultatutveckling och prognos.....	17
4.1.1 Intäktsutveckling	18
4.1.2 Kostnadsutveckling.....	19
4.1.3 Bemanningkostnader	19
4.1.4 Avvikelse – periodens utfall	20
4.1.5 Avvikelse – prognostiserat resultat	20
4.1.6 Externa intäkter och kostnader	21
4.1.7 Övriga kostnader.....	21
4.1.8 Avskrivningar och finansnetto.....	21
4.2 Investeringar	21

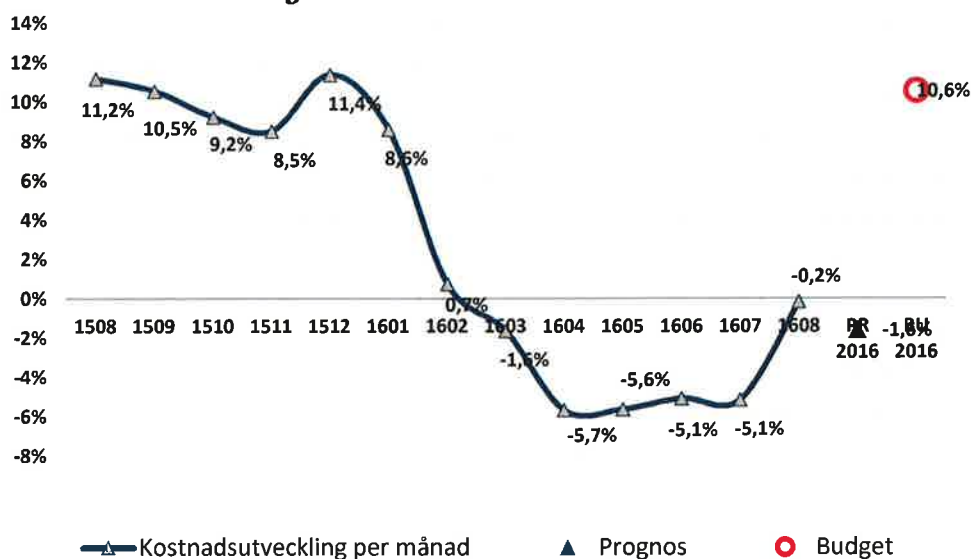
4.3	Balansräkning	22
4.4	Analys och eventuella riskfaktorer.....	22
5.	Arbetsgivare för framtiden.....	23
5.1	Sjukfrånvaro.....	23
6.	Ledningens åtgärder	24
7.	Pågående rättsprocesser (tvister)	24
8.	Styrelsebehandling.....	24

Sammanfattning

Resultatutveckling

Kostnadsutveckling

Det justerade resultatet för Locum AB till och med perioden 2016 uppgår till -3 mkr. Resultatet kan jämföras med budgeterade -2 mkr samt med föregående års resultat på 3 mkr. Intäkterna understiger budget med 34 mkr och jämfört med föregående år har intäkterna minskat med 7 mkr. Personalkostnaderna understiger budget med 27 mkr och är 2 mkr högre jämfört med samma period föregående år.

Verksamhetens kostnader ligger på samma nivå 2016 jämfört med 2015.

1. Styrning

1.1 Verksamhetens uppdrag och omfattning

Locum AB

Bolagets organisationsnummer: 556438-7909
Bolagets ägare: LISAB, 556477-9378, säte
Stockholm

Locum AB är ett helägt dotterföretag till Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB). Locum AB har ett helägt dotterbolag AB Terreno, 556108-8195, som sedan 2007 är vilande.

Locum AB är en serviceenhet inom Stockholms läns landsting (SLL). Locum har specifika ägardirektiv fastställda i landstingsfullmäktige, en bolagsordning, ett avtal avseende förvaltning samt en fullmakt att företräda SLL enligt avtalet. Bolaget bistår också ägaren samt Hälso- och sjukvårdsnämnden i fastighetsstrategiska frågor, bland annat i samband med investeringsplaneringen. Därutöver kan landstingsfullmäktige besluta om vissa uppdrag som Locum har att utföra, exempelvis genomförande av byggprojekt.

Genom förvaltningsavtalet svarar Locum för såväl teknisk som ekonomisk förvaltning av fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm (LFS). LFS är en resultatenhet inom SLL i vilken den ekonomiska redovisningen sker av landstingets vårdfastigheter. Fastighetsbeståndet består av cirka 2 miljoner kvadratmeter lokaler i Stockholms län. Locum hjälper också till att hyra in lokaler för vårdens behov, vilket till och med 2016-08-31 motsvarade cirka 320 000 kvadratmeter. Locum svarar även för att sjukhus och andra vårdinrättningar i Stockholms län har ändamålsenliga lokaler. Bland hyresgästerna dominerar sjukvården i länet, såväl offentlig som privat.

Stockholms läns landsting formulerar Locums uppdrag och sätter ramen för verksamheten via bl a ägardirektiv, mål och budget. Locums politiskt tillsatta styrelse följer upp och utvärderar verksamheten. Bolagets verkställande direktör leder den löpande verksamheten inom givna uppdrag och budgetramar mot uppsatta mål. Till sin hjälp har verkställande direktör en ledningsgrupp.

Bolagsstyrningen i Locum AB utgår från aktiebolagslagen och kommunallagen samt Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) *Principer för styrning av kommun- och landstingsägda företag*.

Locums verksamhet styrs utöver ovanstående av:

- Ägardirektiv och uppdrag
- Stockholms läns landstings mål
- SLL:s och Locums policy- och styrdokument
- Budget som beslutats av landstingsfullmäktige
- Kraven i ISO 9001:2008 (kvalitet) och ISO14001:2004 (miljö)
- Aktuella lagar och föreskrifter

Locums årliga affärsplan utgår från dessa styrande förutsättningar.

Framtidsplan för hälso- och sjukvård

Just nu genomför landstinget en av de största satsningarna någonsin för framtidens hälso- och sjukvård. Framtidsplanen innebär att landstinget bygger nytt, rustar upp och utvecklar arbetssätt som förstärker vården och ger en tillgängligare och effektivare vård där fler patienter får rätt vård, i rätt tid och på rätt plats. SLL planerar att investera drygt 29 miljarder kronor inom hälso- och sjukvården för perioden 2016-2020.

På samtliga akutsjukhus i länet pågår omfattande upprustningar, ny- och ombyggnationer. Investeringar görs i Södersjukhuset, Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge, Södertälje sjukhus, Danderyds sjukhus och S:t Görans sjukhus. Stora satsningar görs även på övriga sjukhus som har specialistvård och husläkarverksamhet. Exempel på sådana sjukhus är Sollentuna, Nacka och Löwenströmska sjukhuset.

Miljöutmaning 2016

Landstingets miljöpolitiska program Miljöutmaning 2016 gäller för åren 2012-2016. Miljöprogrammet innehåller krav på tre övergripande målområden indelat i *Klimat effektivt*, *Resurseffektivt* och *Hälsofrämjande miljöarbete*. Locums miljöarbetet är integrerat i verksamhetsstyrning och ledningssystem. Locum har stort fokus på miljöfrågorna och för 2016 har miljömål arbetats fram utifrån landstingets prioriterade miljöområden.

1.2 Uppdrag

1.2.1 Uppdrag i budget

I landstingets budget för 2016 gavs inga nya särskilda uppdrag till Locum AB från ägaren.

1.2.2 Uppdrag under löpande år

Se avsnitt 1.2.1 – uppdrag i budget.

1.3 Efterlevnad av styrande dokument

1.3.1 Specifika ägardirektiv

Locum AB följer de specifika ägardirektiven som landstingsfullmäktige beslutade om 10 juni 2014 och som gäller fr o m den 1 juli 2014.

Utgångspunkten för de nya ägardirektiven är att tydliggöra Locum AB:s respektive landstingsstyrelsens olika roller gällande fastighets- och investeringsfrågor. Nya avtal har arbetats fram under hösten 2014 mellan Locum AB och landstingsstyrelsens förvaltning för att kunna tydliggöra rollerna i arbetet med de strategiska fastighetsinvesteringarna för Framtidsplanens genomförande. Avtal och aktuella fullmakter undertecknades i december 2014.

De nya avtalen tydliggör rollerna mellan enheten Strategiska fastighetsfrågor och investeringar (SFI) inom landstingsstyrelsens förvaltning och Locum i arbetet med fastighetsinvesteringar. Avtal ska upprättas för varje uppdrag till Locum.

1.3.2 Landstingets finanspolicy

Inga avsteg har skett från SLL:s finanspolicy. Styrelsen för Locum AB fastställer årligen riktlinjer för den finansiella verksamheten i Locum och LFS, som följer SLL:s finanspolicy.

1.3.3 Internkontroll

Styrning och kontroll av verksamheten ingår i Locums verksamhetsstyrning och ledningssystem. Den interna kontrollen utgår från SLL:s policy för intern kontroll och ska se till att verksamheten bedrivs i linje med SLL:s samt bolagets egna uppsatta mål, styr- och policydokument. Locum följer SLL:s modell¹ och har inarbetat den i ledningssystemet.

Internkontroll är en process som syftar till att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig, kostnadseffektiv och säker verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk och finansiell rapportering och information
- Efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter m m

Styrelsen ansvarar för den interna kontrollen inom verksamhetsområdet med utgångspunkt i beslut fattade av landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen.

¹ Kontrollmiljö, riskanalys, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt övervakning

Verkställande direktör (VD) ansvarar för att i enlighet med policyn utforma konkreta och lokala regler och anvisningar för att upprätthålla en god internkontroll. Dessa regler ska antas av styrelse. VD avrapporterar löpande till styrelsen hur den interna kontrollen fungerar. Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen lämnar. Arbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna kontrollen och externa revisionen.

Åtgärder för att minska sannolikheten för, samt konsekvenser av, identifierade risker följs upp löpande och granskas i samband med årsbokslut, samt vid behov vid interna revisioner. Uppföljning av Intern kontrollplan dokumenteras kontinuerligt i LOGGEN (bolagets handlings- och åtgärdsplan). Uppföljning genomförs av kvalitetschef tillsammans med respektive processägare (VD, vice VD och avdelningsdirektörer i ledningsgruppen) och vid behov av internrevisorerna. Kvalitetschef håller LOGGEN uppdaterad. Granskning, för kontroll av genomförda åtgärder, genomförs i intervjuform och med stickprovskontroller, när så är tillämpligt, av VD stab i slutet av varje år, (och/eller vid behov vid interna revisioner). Granskningen redovisas därefter för styrelsen vid årsbokslut.

Bolaget upprättade och styrelsen beslutade 2016-02-25² om intern kontrollplan för 2016. Den interna kontrollplanen innefattar 17 risker. Aktiviteter och åtgärder pågår för samtliga 17 risker (gula), se vidare bilaga 3.

Det är VD:s uppfattning att granskningen och åtgärderna under året varit tillräckliga för att möta de risker som beskrivits i kontrollplanen. Där så krävs kommer förebyggande aktiviteter att bedrivas även under kommande år och planeras in i affärsplan eller respektive avdelnings verksamhetsplan.

Planen följdes upp av styrelsen 2016-06-03 i samband med tertialuppföljning för perioden januari-april 2016.

² Reviderad Affärsplan för 2016 med tillhörande intern kontrollplan.

2. Mål

Landstingets främsta uppgift är att se till att alla invånare har tillgång till en god och väl fungerande hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Den långsiktiga planeringen av regionens tillväxt är också en viktig del av landstingets verksamhet.

Landstingets övergripande mål för 2016 är:

- En ekonomi i balans
- Förbättrad tillgänglighet och kvalitet inom hälso- och sjukvården
- Förbättrad tillförlitlighet i kollektivtrafiken
- Hållbar tillväxt
- Ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet
- Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

För att nå de övergripande målen finns nedbrutna mål. Dessa har en tydlig koppling till respektive övergripande mål och visar prioriterade områden som ska möjliggöra måluppfyllnad för de övergripande målen. Målen följs upp med hjälp av mätbara indikatorer.

Landstingets mål beaktas och ligger till grund för Locums strategiska mål.

2.1 Mål och indikatorer

2.1.1 Ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 1608	Mål 2016	Utfall 1508	Prognos 2016	Vem
EKONOMI I BALANS					
Finansiell stabilitet					
Resultat: Ett positivt resultat enligt balanskravet, mkr ¹⁾	-3	5	3	5	Alla

¹⁾ För förvaltningar/bolag avses att det av fullmäktige beslutade resultatkravet uppnås.

Utfallet och prognosen kommenteras under kapitel 4.

2.1.2 Hållbar tillväxt och utveckling

I SLL:s budget för 2016 beskrivs ett antal indikatorer för Hållbar tillväxt och utveckling. Locum berörs av två indikator, d v s energianvändningen i verksamhetslokaler och andel ekologiska livsmedel. Locum har även valt att kommentera arbetet med solceller under delmålet *Öka andelen förnybar energi*.

Beskrivningarna nedan följer SLLs miljöpolitiska program Miljöutmaning 2016 där målen återfinns.

Målområde Klimateffektivt

Delmål Effektivisera energianvändningen

- År 2016 ska energianvändningen för värme el och transporter i landstingsfinansierad verksamhet ha minskat med 10 % jämfört med år 2011.

Nyckeltal, endast för Locums strategiska fastigheter	T2 2016	T2 2015	Mai 2016	Prognos 2016	Mai 2015	Utfall 2015
Energianvändning el och värme (köpt, exklusive el till kyla), kWh/m ² A-temp ³	137	140	200	209	204	214
Tillförd energi, kWh/m ² A-temp	146	151	222	222	224	228

Under 2015 och 2016 har ett flertal energisparåtgärder kunnat genomföras utifrån genomförda energikartläggningar. Under 2016 har energianvändningen gått ned. Prognosen visar dock att Locum ligger under energimålet gällande köpt el och värme per kvadratmeter A-tempyta och prognosen pekar på att målet inte kommer att nås till slutet av året.

Under hösten kommer därför krafttag att tas gällande ytterligare energisparåtgärder i syfte att åter komma på spåret gällande målet om minskad energianvändning.

Under 2015 utfördes energikartläggningar på 20 % av Locums fastighetsbestånd, vilket innefattade hela/delar av:

- Danderyds sjukhus
- Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge
- Karolinska Universitetssjukhuset Solna
- Södertälje sjukhus
- Norrtälje sjukhus
- Landstingshuset
- Grimman 2
- Ytterö behandlingshem

Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge har kraftigt sänkt sin energianvändning efter att de stängt av sin ångpanna (ca 4 GWh/år).

³ A-temp är den invändiga arean för våningsplan, vindsplan och källarplan som värms till mer än 10°C i byggnaden.

Totalt uppskattas den köpta energianvändningen bli ca 8 GWh lägre 2016 än 2015. Vilket också innebär en ekonomisk besparing.

S:t Görans sjukhus, Södersjukhuset och Rosenlund har börjat köpa fjärrkyla, vilket har inneburit att användningen av kyla har gått upp på dessa sjukhus.

På Södersjukhuset har värmeanvändningen ökat. I samband med om- och nybyggnationer på sjukhusområdet har kylcentralen rivits. Därmed har möjligheten att nyttja kondensorvärme från kylmaskinerna försvunnit och behovet av att köpa värme ökat (ca 2 GWh årligen). På Karolinska Universitetssjukhuset i Solna har en debiteringsmätare visat felaktiga värden i flera år. I samband med byte visar den nu korrekta värden, men leder till högre uppmätta energivärden (ca 1 GWh jämfört med 2015).

Under hösten 2016 kommer energikartläggningar att utföras på ytterligare 10 % av fastigheterna (hela/delar av) som vi räknar med kommer att resultera i ytterligare energisparåtgärder:

- Danderyds sjukhus
- Södersjukhuset
- Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge
- Maria sjukhus
- Löwenströmska sjukhuset
- Handens sjukhus
- Dalens sjukhus.

Under hösten 2016 kommer Locum också att ta fram energiplaner per fastighet. Energiplanerna innehåller årliga energimål och åtgärder för att nå energimålen fram till 2021.

Målområde Klimateffektivt

Delmål Effektivisera energianvändningen

- År 2016 ska energianvändningen för värme el och transporter i landstingsfinansierad verksamhet ha minskat med 10 % jämfört med år 2011.

Delmål Öka andelen förnybar energi

- Solceller – Danderyds sjukhus, Södertälje sjukhus och Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge är först ut 2016

Solceller kommer att installeras på tre fastigheter. Danderyds sjukhus, Södertälje sjukhus och Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge är först ut med genomföranden under 2016. Utbyggnaderna under 2016

omfattar 7 000 kvm och uppskattas generera 1 060 000 kWh/år. Den till ytan sett största installationen är den som genomförs på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge, vilken kommer att genomföras i flera etapper.

Målområde Hälsofrämjande miljöarbete

Delmål Öka mängden ekologiska livsmedel

- År 2016 är 30 % av livsmedlen som serveras i all landstingsfinansierad verksamhet baserade på ekologiskt framställda produkter. Valfrihet och kvalitet inom mat och kost för patienter och personal ska säkerställas.

Andelen ekologisk frukt är 100 % medan andelen ekologiskt kaffe och te är 51 % (där frukten står för ca 90 % av inköpen och har störst påverkan på resultatet). Totalt har Locum 97 % andel livsmedel som är ekologiska. Locum kommer även fortsättningsvis att efterfråga ekologiska produkter i samtal med leverantörer av livsmedel.

2.2 Nöjda kunder

Indikatorn följs upp i samband med årsrapporten.

2.3 Nöjda och stolta medarbetare

Indikatorerna följs upp i samband med årsrapporten.

2.3.1 Locums mål för 2016

Utifrån Locums vision, värderingar och SLL:s övergripande mål har Locum fastställt fyra strategiska mål.

- Ekonomi i balans
- Nöjda kunder
- Effektivt miljöarbete
- Nöjda och stolta medarbetare

För att uppnå de strategiska målen har ett antal framgångsfaktorer fastställts. Varje strategiskt mål har ett antal nyckeltal, indikatorer, för att mäta måluppfyllnaden. För varje strategiskt mål har också fokusområden med aktiviteter för året tagits fram. Aktiviteterna redovisas i respektive avdelnings verksamhetsplan för året.

För varje strategiskt mål i affärsplan fastställs ett antal indikatorer som följs upp en gång per år i samband med årsbokslut. Affärsplanen utgår från förutsättningarna för bolagets verksamhet.

Locums styrkort 2016-2019

	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Ekonomi i balans						
<i>Landstingsfastigheter Stockholm (LFS)</i>						
Driftnetto, exkl omställningskostnader, mkr	1 325	1 277	1 200	1 200	1 200	1 200
Resultat före skatt, inklusive reavinster, mkr	338	346	335	235	235	235
<i>Locum AB</i>						
Justerat resultat före skatt, mkr*	18	22	5	5	5	5
Nöjda kunder						
Nöjd-Kund-Index (NKI), %**	54	62	65	70	75	80
Effektivt miljöarbete						
Energianvändning el och värme (köpt), kWh/m ² A-temp***	214	215	200	194	190	188
Andel förnybar energi, %	96	96	95	95	95	95
Andel godkända byggprodukter enligt Byggvarubedömningen, %	95	98	>95	>95	>95	>95
Nöjda och stolta medarbetare						
Nöjd-Medarbetar-Index (NMI), %	78	80	80	80	80	80
Ledarindex, %	75	78	80	80	80	80
AKA****- index	80	81	80	80	80	80

3. Verksamhet

3.1 Genomförd verksamhet

Genomföra byggprojekt enligt uppdrag, med fokus på leveranstid och byggkostnader och med en slutprodukt till rätt kvalitet

Framtidsplanen är en vision för utvecklingen av hälso- och sjukvård i Stockholms län. Genomförandet innebär bl a att länets sjukhus byggs ut, om och till för att möta framtidens vårdbehov. I arbetet med Framtidsplanens genomförande har Locum gått från ett omfattande planeringsskede in i ett genomförandeskede av ny- och ombyggnationer på allt fler sjukhus samtidigt som vården ska bedrivas med normal kapacitet.

Det för med sig att Locum hanterar ett stort antal komplexa byggprojekt. Beroende på när i tiden investeringsbeslut tas påverkas Locums verksamhet och resursbehov.

För närvarande pågår över 800 byggprojekt i Locums regi. De största pågående investeringarna är:

- Ny- och ombyggnation av vård- och behandlingsbyggnader samt försörjningskvarter på Södersjukhuset
- Ny akut- och behandlingsbyggnad på Danderyds sjukhus
- Ny- och ombyggnation av vård- och behandlingsbyggnader på Södertälje sjukhus

Fastighetsinvesteringarna i LFS uppgår till 3,5 miljarder kronor under 2016.

Minska förvaltningskostnaderna genom systematiskt förvaltningsarbete för ökad effektivitet

Med anledning av den ansträngda ekonomin inom landstinget beslutade landstingsfullmäktige i juni 2015 om justerade resultatkrav för LFS i SLL:s budget för 2016. LFS:s resultatkrav uppgår nu till 334,9 mkr för 2016, vilket är 100 mkr högre än tidigare år. Planår 2017-2019 har dock oförändrade resultatkrav. Detta innebär ett nytt avkastningskrav för 2016 på 7 %.

För att klara det nya avkastningskravet från ägaren behöver Locum bl a minska underhållskostnaderna. Planerade åtgärder har prioriterats om för att hitta åtgärder som kan skjutas på framtiden. Kostnaderna för utredningar behöver minska, vilket innebär att Locum tydligare behöver ifrågasätta lokalförändringsbehov för att minska risken för förgäveskostnader. Locum har under 2016 infört fler ronderingar och tätare uppföljningar samt veckovisa drifrapporter och månatliga

förvaltningsrapporter per förvaltningsobjekt inom respektive förvaltningsområde för att ytterligare effektivisera fastighetsförvaltningen.

Utveckla fastighetsförvaltningssystemet för bättre ordning och reda och för att stödja vårt arbetssätt

I samband med att verksamheten inom FM-området (Facility Management) har utökats och en ny kundtjänst lanserats har behov uppstått av ett nytt systemstöd för fastighetsförvaltning för att förenkla ärendehantering och hantering av serviceavtal. Ett nytt fastighetsförvaltningssystem har införts under 2015 – 2016. I samband med att felanmälan för driftsfrågor från ytterligare sjukhus kopplas till Locums kundtjänst vidareutvecklas systemet. I samband med detta kommer äldre system att fasas ut.

Etablera tydlig förvaltningsprocess med en väl fungerande fastighetsdrift

För att öka kundnöjdheten har Locum strukturerat om arbetet med fastighetsförvaltningsfrågor och infört veckovis respektive månadsvis uppföljning av drift- och förvaltningsdata på ett likartat sätt för samtliga förvaltningsobjekt. Syftet med rapporteringen är att kunna analysera skillnader mellan de olika förvaltningsobjekten samt lära av goda exempel. Locum kommer också att införa förvaltningsplaner för alla de större sjukhusen. För några av sjukhusen har detta redan införts under januari till och med mars. Förvaltningsplanerna är en överenskommelse med kunden om vilka investeringar, lokalanpassningar och underhållsåtgärder som kommer genomföras det kommande året samt vilka åtgärder som Locum kommer att genomföra för att öka kundnöjdheten. Förvaltningsplanen följs upp i en skriftlig kundrapport varje månad.

Utveckla kundtjänsten

I det långsiktiga arbetet med att utveckla relationen med kunderna är en viktig beståndsdel att etablera en tydlig och enkel kanal för kunddialog.

Locum inrättade 2014 en helt ny kundtjänstfunktion för att kunna ta emot och följa upp kundärenden samt frågor från privatpersoner. Under det senaste året har nya rutiner och processer etablerats samtidigt som felanmälan för driftsfrågor för ytterligare sjukhus kopplas till Locums kundtjänst.

Kundtjänst har öppet dygnet runt och tar emot ärenden via telefon, e-post och locum.se.

3.2 Verksamhetsförändringar

En ny organisation med tydligare fokus på fastighetsförvaltning och drift trädde i kraft den 1 januari 2016. Nya mål och framgångsfaktorer har formulerats i en

reviderad affärsplan för 2016, som antogs den 25 februari 2016. Syftet med nya tydliggjorda mål, arbetssätt och organisation är att fokusera på det som gör skillnad i Locums arbete. En handlingsplan med aktiviteter har tagits fram för att tydliggöra vilka åtgärder som behöver prioriteras under 2016. Sedan mars pågår ett projekt att se över arbetssättet inom Locum för att ytterligare tydliggöra roller och ansvarsområden i den nya organisationen.

3.3 Utveckling helårsarbeten samt verksamhetsförändringars effekt

Personalvolym/helårsarbete Antal	Ack utfall 1608	Budget 1608	Avvik AC-BU 1608	Ack utfall 1508	Föränd %	Progn 2016	Budget 2016	Avvik PR-BU	Boksl 2015
Helårsarbeten exkl. extratid (personalvolym)	300	312	-12	304	-1,3 %	273	312	-39	306

Per 0831 var antalet tillsvidareanställda 282 personer.

3.4 Produktion – fastigheter

Se Delårsrapport för Landstingsfastigheter Stockholm.

4. Ekonomi

4.1 Resultatutveckling och prognos

Resultaträkning Mkr	Ack utfall 1608	Budget 1608	Avvik AC- BU 1608	Ack utfall 1508	Föränd %	Progn 2016	Budget 2016	Avvik PR-BU	Boksl 2015
Förvaltningsarvode	74	74	0	74	0 %	111	111	0	111
Försäljningsintäkter	133	167	-34	139	-4 %	219	258	-39	232
Övriga intäkter	1	1	0	2	-50 %	2	2	0	4
Verksamhetens intäkter	208	242	-34	215	-3 %	332	371	-39	347
Personalkostnader	-167	-194	27	-165	1 %	-251	-291	40	-260
Lokalhyra	-11	-11	0	-11	0 %	-16	-16	0	-16
Öriga lokalkostnader	-1	-1	0	-1	0 %	-2	-2	0	-1
Inhyrd personal	-5	-5	0	-6	-17 %	-10	-8	-2	-9
Övriga kostnader	-23	-29	6	-24	-4 %	-42	-43	1	-40
Verksamhetens kostnader	-207	-240	33	-207	0 %	-321	-360	39	-326
Avskrivningar	-2	-2	0	-2	0 %	-3	-3	0	-3
Finansnetto	-2	-2	0	-3	-33 %	-3	-3	0	-40
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-3	-2	-1	3		5	5	0	-22
Erhållna koncernbidrag (komp)	0	0	0	0		0	0	0	44
Lämnade koncernbidrag (komp)	0	0	0	0		0	0	0	0
Justerat resultat	-3	-2	-1	3		5	5	0	22
Lämnade koncernbidrag (skatt)	0	0	0	0		0	0	0	-23
Överavskrivningar	0	0	0	0		0	0	0	0
Resultat efter bokslutsdispositioner och skatt	-3	-2	-1	3		5	5	0	-1

Verksamhetens intäkter till och med augusti uppgår till 208 mkr vilket är 34 mkr lägre än budgeterat och 7 mkr lägre än föregående år. Differensen mot budget beror på lägre intäkter från timdebitering samt lägre intäkter från administrativa påslag i projekt. Timdebiteringen är bl.a. lägre på grund av att nyrekrytering inte skett i den takt som uppskattades vid budgettillfället vilket även syns i form av lägre personalkostnader. Årets prognos är sänkt med 39 mkr på helårsbasis. Intäkterna jämfört med föregående år har minskat med 7 mkr, som till största del beror på minskade intäkter från tidskrivning men också på lägre intäkter från vidarefakturerings. Övriga intäkter föregående år inkluderade en återbetalning från AFA som jämfört med årets utfall minskat intäkterna med ca 1 mkr.

Verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar uppgår till 207 mkr och är 33 mkr lägre än budgeterade 240 mkr, vilket i huvudsak beror på en

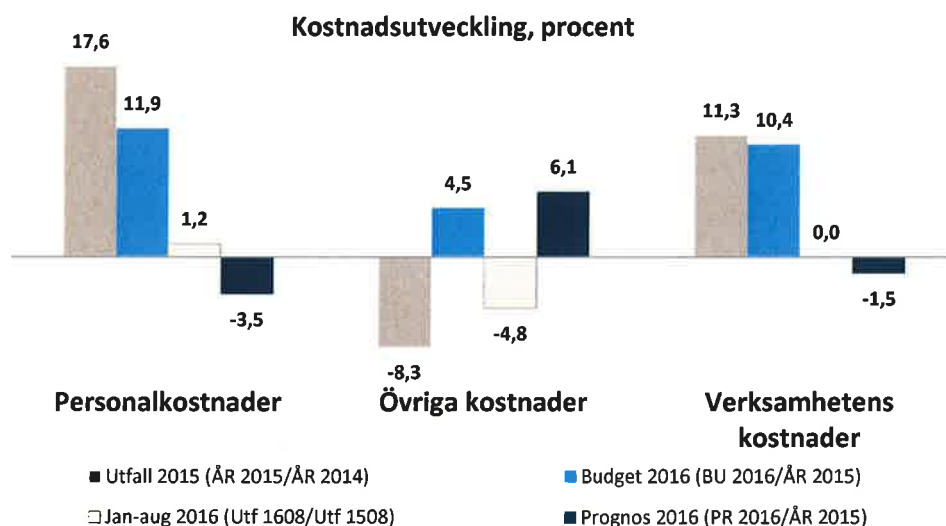
lägre kostnad för personal och konsultkostnader. Personalkostnaden är ca 27 mkr lägre än budgeterat och beror på att ersättnings- och nyrekryteringar inte medvetet har utförts i den utsträckning som beräknades vid budgettillfället. Jämfört med samma period 2015 är kostnaden för personal 2 mkr högre vilket i sin helhet beror på högre pensionskostnader. Pensionsskuldens storlek har justerats enligt beräkningar från KPA vilket görs vid delår- samt årsbokslut. Skuldens storlek beräknas minska med 4 mkr på helårsbasis. Personalkostnaderna har i prognosen för helåret sänkts med 40 mkr jämfört med budget. Övriga kostnader är 4 mkr lägre än föregående år och det beror till största del på lägre kostnader för IT tjänster och inhyrd personal.

4.1.1 Intäktsutveckling

Försäljningsintäkterna har ökat tidigare år, vilket beror på en större organisation som genererat mer intäkter i form av tidskrivning i projekt. 2016 har försäljningsintäkterna dock minskat med 4 % jämfört med samma period föregående år. Övriga intäkter har stora variationer procentuellt, men i kronor är förändringen relativt liten. I budget för 2016 beräknas övriga intäkter till 2 mkr jämfört med utfallet 2015 som var 4 mkr. Minskningen beror delvis på återbetalning från AFA som bokförts 2015 vilket även förklarar förändringen mellan utfall 2015 och utfall 2014.

4.1.2 Kostnadsutveckling

Personalkostnaderna har ökat sedan 2014 vilket är ett resultat av en större organisation primärt relaterat till genomförandet av Framtidsplanen. Dessa kostnader täcks emellertid av ökade intäkter i form av tidskrivning i projekt. Personalkostnaderna beräknas i prognosen sjunka med 3,5 procent jämfört med utfall 2015 beroende på lägre pensionskostnader på helårsbasis. Kostnaden för inhyrd personal sjönk från 14 mkr 2014 till 9 mkr 2015 vilket förklarar minskningen i övriga kostnader.

4.1.3 Bemanningarkostnader

Bemanningarkostnader Mkr	Ack utfall 1608	Budget 1608	Avvik AC-BU 1608	Ack utfall 1508	Föränd %	Progn 2016	Budget 2016	Avvik PR-BU	Boksl 2015
Summa personalkostnader	167	194	-27	165	1%	251	291	-40	260
varav förändring sem- och löneskuld	1	0	1	-1	-200%	0	0	0	1
varav lönekostnad	107	122	-15	108	-1%	160	183	-23	161
varav sjuklönekostnad	1	0	1	1	0%	0	0	0	2
Inhyrd personal	5	5	0	6	0%	10	8	2	9
Summa bemanningarkostnad	172	199	-14%	171	1%	261	299	-38	269

Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, förväntas minska 1 mkr i jämförelse med årsbokslut 2015.

Jämfört med periodiserad budget är lönekostnaden 15 mkr lägre, vilket förklaras av att nyrekrytering medvetet inte har genomförts i den

utsträckning som beräknades vid budgettillfället. Prognosen för helåret är sänkt med 23 mkr. Pensionskostnaden förväntas minska jämfört med budget på grund av färre anställda men också på grund av en sjunkande pensionssskuld.

Läs mer under rubrik 3.2 verksamhetsförändringar.

4.1.4 Avvikelser – periodens utfall

Orsak, Mkr textkommentar	Intäkt	Kostnad	Resultat
	Avvik AC-BU 1608	Avvik AC-BU 1608	Avvik AC-BU 1608
Förvaltningsarvode	0,0		0,0
Försäljningsintäkter	-34,0		-34,0
Övriga intäkter	0,0		0,0
Personalkostnader		27,0	27,0
Lokalhyra		0,0	0,0
Övriga lokalkostnader		0,0	0,0
Inhyrd Personal		0,0	0,0
Övriga kostnader		6,0	6,0
Avskrivningar & Finansnetto		0,0	0,0
Lämnade/erhållna koncernbidrag kompensation		0,0	0,0
Ev ej analyserad restpost		0,0	0,0
Summa avvikelse	-34,0	33,0	-1,0

Se förklaring till ovan differenser i avsnitt 4.1 Resultatutveckling.

4.1.5 Avvikelser – prognostiserat resultat

Orsak, Mkr textkommentar	Intäkt	Kostnad	Resultat
	Avvik PR-BU	Avvik PR-BU	Avvik PR-BU
Förvaltningsarvode	0,0		0,0
Försäljningsintäkter	-39,0		-39,0
Övriga intäkter	0,0		0,0
Personalkostnader		40,0	40,0
Lokalhyra		0,0	0,0
Övriga lokalkostnader		0,0	0,0
Inhyrd Personal		-2,0	-2,0
Övriga kostnader		1,0	1,0
Avskrivningar & Finansnetto		0,0	0,0
Lämnade/erhållna koncernbidrag kompensation		0,0	0,0
Ev ej analyserad restpost		0,0	0,0

Summa avvikelser	-39,0	39,0	0,0
------------------	-------	------	-----

Se förklaring till ovan differenser i avsnitt 4.1 Resultatutveckling.

4.1.6 Externa intäkter och kostnader

SLL-extern resultaträkning Mkr	Ack utfall 1608	Ack utfall 1508	Förändr %	Prognos 2016	Budget 2016	Avvik PR-BU	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	1	2	-50,0 %	1	2	-1	2
Verksamhetens kostnader	-200	-203	-1,5 %	-317	-354	37	318
Avskrivningar	-2	-2	0,0 %	-3	-3	0	-3
Finansnetto	-2	-2	0,0 %	-3	-3	0	-40
Resultat	-203	-205	-1,0 %	-322	-358	36	277

De externa kostnaderna består främst av personalkostnader och har minskat jämfört med föregående år på grund av lägre kostnad för pensioner. Intäkterna i verksamheten är till 99 % interna. Externa intäkter 2015 avser främst återbetalning från AFA.

4.1.7 Övriga kostnader

Utfall för övriga kostnader uppgår till 23 mkr, vilket är 6 mkr under budget vilket kan förklaras av lägre kostnader för konsulter och IT kostnader. I prognosen förväntas dessa kostnader uppgå till 42 mkr vilket är en minskning med 1 mkr jämfört med budget.

4.1.8 Avskrivningar och finansnetto

Avskrivningarna uppgår till 2 mkr vilket är i linje med den periodiserade budgeten. I prognosen beräknas kostnaden vara oförändrad jämfört med budget och utfall 2015.

Räntedelen av årets pensionsskuld uppgår till 2 mkr enligt uträkning från KPA, detta är i linje med budget. Prognosen för året är oförändrad.

4.2 Investeringar

Investeringar Mkr	Ack utfall 1608	Prognos 2016	Budget 2016	Avvik PR-BU	Total Budget	Total Ack utfall
Maskiner / Inventarier / IT	2	5	5	0	5	2
Totalt investeringar	2	5	5	0	5	2

Investeringarna avser IT, möbler och kontorsinventarier.

4.3 Balansräkning

Balansräkning Mkr	2016-08-31	2015-12-31	Förändring
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	9	9	0
Omsättningstillgångar	435	450	-15
<i>varav kassa och bank</i>	361	347	14
SUMMA TILLGÅNGAR	444	459	-15
Eget kapital	121	124	-3
Avsättningar (samt ev. minoritetsintresse)	260	262	-2
Skulder	63	73	-10
Långfristiga skulder	4	4	0
Kortfristiga skulder	59	69	-10
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	444	459	-15

Förändringen i omsättningstillgångarna i beror på att kundfordringar har minskat med 24 mkr och att kassan ökat med 14 mkr. Förändringen i eget kapital består av årets resultat. Avsättning till pensionsskulden har minskat med 2 mkr enligt beräkningar från KPA. De kortfristiga skulderna har minskat med 10 mkr. Den största förändringen beror på att leverantörsskulderna minskat.

4.4 Analys och eventuella riskfaktorer

Riskfaktorer	Förklarande kommentar	Ingår i prognos? Ja/Nej/Delvis
Tjänsteförsäljning	Försäljning av projektledartjänster påverkas av hyresgästernas efterfrågan samt investeringsbehov.	Ja
Personalförsäljning	Den relativt stora andelen nyanställda ställer krav på tid för mentorskap, utbildning och introduktion i Locums processer och arbetsmetodik.	Ja
Pensionsskuld	Pensionskostnad baserad på KPA's beräkningar är en icke påverkbar kostnad	Delvis

5. Arbetsgivare för framtiden

För att lyckas med uppdraget att vara en affärsmässig och kundorienterad förvaltare samt en leverantör av kvalitetssäkrade projekt, arbetar vi med fortsatt fokus på att stärka och tydliggöra vår ställning som attraktiv arbetsgivare. Marknaden för ingenjörer och specialistkompetens inom bygg- och fastighetsbranschen är hårt konkurrensutsatt, särskilt i Stockholmsområdet där flera stora infrastrukturprojekt pågår samtidigt.

Den nya organisationen som planerades under hösten 2015 trädde i kraft den 1 januari 2016. Under året har revideringar av befintliga rollbeskrivningar genomförts i syfte att tydliggöra kompetenskrav, ansvar och befogenheter.

Omorganisationen innebar även förändringar i ledningsgruppen. Ny förvaltningsdirektör sedan mars 2016 är Daniel Kronheffer. Jan Thelander tillträder som ny projektdirektör i september 2016.

Vid de rekryteringar som genomförts/genomförs är hög fastighetskompetens och erfarenhet i fokus i kravprofilerna för byggprojektledare och fastighets- och teknikförvaltare. Hittills under året har 23 rekryteringar genomförts, vilket även innefattar ersättningsrekryteringar. Under samma period har 44 medarbetare lämnat sina anställningar (inklusive pensionsavgångar), varav 18 rekryteringar pågår. Per den 31 augusti 2016 har Locum 289 anställda (tillsvidare-, provanställda samt tidsbegränsat månadsanställda).

Locum söker hela tiden efter nya arenor där vi kan möta nytexaminerade och yrkeserfarna personer. Sociala medier nyttjas i allt större grad för att attrahera personal. Jämställdhet och mångfald ska vara naturliga delar i verksamheten och är en viktig faktor i konkurrensen om kvalificerad arbetskraft.

5.1 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaromått	Ack utfall 1608	Ack utfall 1508	Föränd %-enh	Progn 2016	Budget 2016	Avvik %-enh
Procentuell sjukfrånvaro	3,8	3,0	27 %			0,0%

Sjukfrånvaron ligger fortfarande på en relativt låg nivå med 8,7 sjukdagar/anställd (3,83 % av arbetad tid) under den aktuella perioden. Men den totala sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med motsvarande period 2015 då frånvaron var 6,5 sjukdagar/anställd (2,85 %). Hittills under

året har det varit en kvinnlig dominans i sjuktalen, framförallt vad gäller långtidsfrånvaron. Locum bevakar och följer upp utvecklingen nogsamt.

Under året har vi utbildat Locums chefer i arbetsmiljö utifrån Arbetsmiljöverkets nya författning rörande organisatorisk och social arbetsmiljö och HR arbetar nära cheferna både vad gäller sjukstatistik, som för att stödja dem i arbetet för att kunna få ner sjukskrivningstalen samt arbeta förebyggande med målet att hålla sjuktalen nere långsiktigt. I sjukrehabiliteringsärenden har vi nära samarbete med företagshälsovården och den arbetsgivarring som Locum tillhör.

6. Ledningens åtgärder

Ledningen kommer under hösten 2016 att intensifiera arbetet med att införa ett nytt arbetssätt som beskrivits under 3.2 Verksamhetsförändringar. Det nya arbetssättet innehåller tydliggörande av roller och ansvar, införandet av en operativ ledningsstruktur och utveckling av processer

I övrigt kommer höstens arbete att präglas av genomförandet av den handlingsplan för hösten 2016 som ledningen utarbetat och som är en fortsättning på vårens arbete.

7. Pågående rättsprocesser (tvister)

Inga pågående tvister finns för Locum AB.

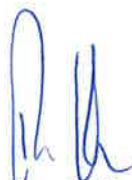
8. Styrelsebehandling

Delårsrapporten för augusti månad 2016 kommer att behandlas i styrelsen för Locum AB vid styrelsemötet 2016-09-29.

Stockholm 2016-09-16

Patrik Emanuelsson
Verkställande Direktör

Dan Eriksson
Ekonomidirektör

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelseberättelser (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum <u>samt initial</u> skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy	Ärendet stängt
(2015) 78	Risicanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk att bolaget inte lyckas attrahera och rekrytera enligt framtida personalbehov samt att nyckelkompetenser lämnar bolaget. <i>Kommentar: Bland annat på grund av förändringar i bolagets uppdrag och tröghet i beslutsprocessen.</i> Risikvärde: 4,83	1	Berörda processägare*	I samband med risicanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: Trenden har vänt avseende rekrytering av projektledare och vi har nu fler sökande till varje tjänst. Interna rekryteringar har prioriterats gällande vissa roller för att behålla nyckelkompetenser. 20160503 CM: Arbetet med arbetsmiljöfrågor inom byggprojekt har intensifierats. Ett branschgemensamt nätverk för både beställare och entreprenörer har etablerats där Locum ingår. Att ligga i framkant bland beställare avseende arbetsmiljöfrågor skapar attraktivitet. 20160502 DRN: Vissa nyckelroller tydliggörs i förändringsarbetet. 20160426 CAH: Intensifierar arbetet med att tydliggöra Locums vision, uppdrag och utmaningar. 20160421 PIB: VD och HR-direktör genomför möten med respektive avdelningsdirektör gällande bemanningsplanering och resurssättning i avvaktan på beslut utifrån pågående förändringsarbete. 20160112 CM: Avdelningskonferens för projektavdelningen genomfördes med fokus på attraktiv arbetsgivare och attraktiv beställare, bland annat för att skapa en stolthet att arbeta i eller för Locum. 20151211 DRN: Strategi för bemanningsplanering och resurssättning under 2016. 20151210 CAH: Arbetar aktivt med kommunikation till medarbetare och chefer för att tydliggöra syfte och mål med omorganisationen. Riskanalys tillsammans med fackliga företrädare genomförs. 20150911 CM: Intensifierat arbetet med projektplan, egenkontroll med mera. "Ordning & reda" och gemensamt arbetssätt påverkar såväl attraktiviteten internt som gentemot den externa marknaden på ett positivt sätt. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Interrevision hösten 2015	
(2015) 79	Risicanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk för tidsförskjutningar på grund av att det saknas beslut eller att beslut tas för sent i projekten från inblandade parter. <i>Kommentar: Planerat vårdinnehåll och inriktning på respektive sjukhus spelar en avgörande roll för ett effektivt genomförande av byggprojekten. Osäkerhet kring vårdinnehåll – det vill säga var vilken vård skall bedrivas – påverkar bland annat budget- och tidsramar vid genomförande av byggprojekten.</i> Risikvärde: 4,67	1	Berörda processägare*	I samband med risicanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: Internt har processer och gränssnitt mellan projekt och förvaltning förtydligats, inklusive roller och ansvar. "Taktiskt forum för processer och styrning" är ett samarbetsforum för SFI och Locum. 20160909 DAK: Arbete pågår inom förvaltning avseende hur driftsättningsskedet av de strategiska fastighetsinvesteringarna ska hanteras och organiseras. 20160504 MBO: Nytt övergripande forum tillsammans med SFI, "Taktiskt forum investeringsportföljen samt uppdrag och utredningar". 20160503 CM: Ett arbetet har påbörjats tillsammans med SFI för Driftsättningsskedet av de Strategiska fastighetsinvesteringarna. 20160421 DRN: Nytt samordnande forum för ekonomi och projekt innehållande bland annat tidsplanering för SI-projekt. 20160421 PIB: Dialog mellan SLL/SFI och Locum kring investeringsstrategi resulterade i mallar och rutiner för det fortsatta arbetet, publicerade i januari 2016. Nya mötesforum har formaliserats mellan LSF, SFI och Locum sedan årsskiftet 2015/2016. 20150915 GHA: I samband med framtagande av rutiner/arbetsätt för att tydliggöra SLL:s nya investeringsstrategi pågår en tät dialog mellan Locum, SFI och SLL Ekonomi & Finans om hur beslut ska lyftas inom Landstinget gällande strategiska fastighetsinvesteringar. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Interrevision hösten 2015	
(2015) 80	Risicanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Omvärldrisk	Risk att den höga investeringsnivån i Stockholmsregionen påverkar bolaget vid genomförandet av de strategiska byggprojekten. <i>Kommentar: Brist på rätt kompetens hos leverantörer och konsulter, vilket kan leda till ökade kostnader och förseningar i byggprojekten.</i> Risikvärde: 4,65	1	Berörda processägare*	I samband med risicanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: "Nyhetsbrev projekt" skickas regelbundet ut till entreprenörer/leverantörer. Vi arbetar även aktivt med olika genomförandeformer i syfte att öka antalet möjliga anbudslämnare/entreprenörer. 20160825 PIB: I samband med upphandlingen av stomkomplettering för den nya akutvårdsbyggnaden vid Danderyds sjukhus har en ny byggentreprenör etablerat sig på den svenska marknaden, vilket är positivt eftersom det skapar ökad konkurrens bland dagens relativt få byggbolag som kan ta på sig den här typen av stora projekt. 20160503 CM: Avdelningskonferens för projektavdelningen genomfördes hösten 2015 med fokus på "Attraktiv arbetsgivare" och "Attraktiv beställare". Arbetet med "Attraktiv beställare" har fortsatt bland annat genom kontinuerlig kontakt med våra leverantörer. 20160112 CM: Tre stycken nyhetsbrev Projekt har tagits fram under året i syfte att marknadsföra våra projekt och förbereda våra leverantörer inför anbudslämnande. 20150911 CM: Intensifierat arbetet med projektplan, egenkontroll med mera. "Ordning & reda" och gemensamt arbetssätt påverkar såväl attraktiviteten internt som gentemot den externa marknaden på ett positivt sätt. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Interrevision hösten 2015	

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelse rapportering (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum <u>samt initial</u> skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy	Ärendet stängt
(2015) 81	Risikanalyser 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk för överprövningar efter upphandlingar och att inte kostnaderna kan sänkas i byggprojekt på grund av förutsättningarna på marknaden som hög prisbild, snäva tidsplaner och få som lämnar anbud. Risikvärde: 4,62	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: "Nyhetsbrev projekt" skickas regelbundet ut till entreprenörer/leverantörer. Vi arbetar även aktivt med olika genomförandeformer i syfte att öka antalet möjliga anbudslämnare/entreprenörer. 20160503 CM: Risken har minimerats genom en strukturell och professionell upphandlingsprocess. 20160502 DRN: Utvecklat urvalskriterier vid upphandling. 20150914 CM: Bra öppna dialoger med leverantörer, som exempelvis informationsmöten där byggbranschen bjuds in, minskar risken för överprövningar vid upphandlingar. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	
(2015) 82	Risikanalyser 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk att långsiktigheten för fastigheterna prioriteras bort i byggprojekt för att hitta mindre kostsamma lösningar med lägre ställda krav på långsiktighet. Risikvärde: 4,57	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: Vi arbetar mer samordnat med redovisnings sätt för kalkylkonsulter för att erhålla jämförbara kalkylunderlag, bland annat för att enklare kunna prioritera olika kostnadsbesparingar. 20160824 DRN: Locums uppdrag är att säkerställa driften av fastigheterna med en prioriteringsmodell som syftar till att göra rätt prioriteringar i byggprojekt utifrån investeringsramen. 20160509 PIB: Styrelsen har, i sitt yttrande över landstingsdirektörens planeringsunderlag för 2017, poängterat att ett minskat investeringsutrymme bland annat får som konsekvens att upprustning av fastigheterna samt vårdgivarnas behov av verksamhetsanpassning av lokaler skjuts på framtiden. 20160503 CM: Flera framtagna förslag inom Byggkostnadsprojektet har genomförts med lägre investeringskostnad som följd. I samband med detta har livscykelperspektivet beaktats i jämförelse med investeringsbesparingen. 20160112 CM: Livscykelkostnadsperspektivet omhändertas inför olika beslut med stöd av Locums specialister. 20151210 STH: Utifrån arbetet i utvecklingsprojekt byggkostnader har ett antal förslag till beslut tagits fram för att beslutas av SLL. 20150915 EK: Ett utvecklingsprojekt kring byggkostnader och nyckeltal pågår tillsammans med SFI. Dels för att hitta jämförbara nyckeltal för byggprojekt (med t ex Västra Götalandsregionen och region Skåne), dels för att ytterligare analysera kostnadspåverkande lösningar i syfte att hitta rätt nivå. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	
(2015) 83	Risikanalyser 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk i samband med bygglov och detaljplaneprocess Kommentar: Innebär tidsförskjutningar och ökade kostnader för projekten. Risikvärde: 4,56	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160824 CAH: Riktad information bland annat till omkringboende, information på locum.se, nyhetsbrev och informations skärmar på sjukhusen. 20160503 CM: Kompletta och tydliga underlag minskar risken för överklaganden då oron från omkringboende minskar. 20160426 CAH: Tidig, förberedande kommunikation med verksamheter och omkringboende i syfte att minska risken. 20150914 CM: Kontinuerliga informations-/boendemöten genomförs. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelse rapportering (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum <u>samt initial</u> skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy	Ärendet stängt
(2015) 84	Risicanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk för störningar som gör att verksamheten eller kundens verksamhet avstannar helt/delvis. Kommentar: Exempelvis avbrott i el-, vatten- eller värmeförsörjning Riskvärde: 4,54	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: Projekten arbetar aktivt med riskhantering bland annat i syfte att identifiera, eliminera och hantera risker och störningar som kan påverka verksamheten negativt. 20160909 DAK: Aktivt arbete för att styra och följa upp driftentreprenörerna. 20160509 DAK: En ny form för årlig Förvaltningsplan har arbetats fram under våren. Förvaltningsplanen beskriver övergripande: Status och mål för förvaltningsobjektet (kort och lång sikt); Planerade investeringar och underhållsplaner; Olika mötesforum; NKI-arbetet samt kommande kundaktiviteter. Förvaltningsplanen revideras då det uppstår större förändringar. Planen följs upp med månadsvisa rapporter till kund (kundrapporter). 20160503 CM: Kontinuerlig kommunikation med verksamheter inför och under byggprojekt minskar risken för upplevda störningar. 20160502 DRN: Utökning av kundtjänst uppdrag, övertar successivt flera sjukhus. 20160421 PIB: En ny lednings- och samverkansmodell (LFO) har införts, med början på Södersjukhuset. Förvaltningsområdeschef, projektområdeschef, projektchef, platschef för driftentreprenör, FM-ansvarig (där det finns) samt representant för vårdgivaren träffas regelbundet för informationsutbyte kring aktuella frågor. 20151210 CAH: Inrättad ny funktion Kommunikatör i beredskap (KIB) i november 2015. 20151210 CAH: Locums kundtjänst tar emot samtal, mail och webbbeställningar dygnet runt vilket medför snabb kännedom om fel och önskemål från kunden – en samlad information som möjliggör bättre analyser för att snabbt genomföra åtgärder, ställa krav på leverantörer och förbättra vårt interna arbete. 20151211 SAH: Avtal för vaktmästeri, servicecenter och lokalvård förlängda. 20151210 STH: Rutiner och arbetssätt kring provkörning av nytt styrsystem för reservkraft fungerar, sjukhusledning mycket nöjd. 20151210 STH: Rutiner inför exempelvis väntad storm (krisapp och beredskapsfunktion) har använts och fungerar. 20150827 PIB: En ny beredskapsfunktion har inrättats i juni 2015, det ingår i åtagandet att kontinuerligt uppdatera sig kring omvärldshändelser som kan påverka verksamheter. 20150825 GHA: Vi arbetar aktivt med att ytterligare öka samarbetet mellan byggtreprenörer och driftentreprenörer i fastigheterna. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Interrevision hösten 2015	
(2015) 85	Risicanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk för att det uppstår tvister med kunder i samband med evakueringar och omflyttningar samt att kundernas evakueringsbehov inte kan lösas på ett bra sätt i samband med om-, ny- och tillbyggnad. Kommentar: Projekten kommer inte igång när de ska om evakuering av kunder drar ut på tiden p.g.a. juridiska processer. Riskvärde: 4,49	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160504 MBO: Tidig dialog med hyresgäster när evakuering planeras. 20160502 DRN: Äskande av omställningskostnadsmedel möjliggör exempelvis evakueringar i förekommande fall. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Interrevision hösten 2015	

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelse rapportering (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum samt initial skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy	Ärendet stängt
(2015) 86	Riskanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Verksamhetsrisk	Risk att kundnöjdheten sjunker i samband med stora ombyggnadsprojekt då det kan uppfattas som rörigt med byggarbetsplatser på sjukhusområdena. <i>Kommentar: Stora störningar för personal och patienter</i> Riskvärde: 4,43	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160825 PIB: Metoden med Pulsmöten har fungerat bra, används bland annat på Södertälje sjukhus. Pulsmöte är en metod för strukturerade stå-upp-möten med information om hur ett projekt/verksamhet ligger till gentemot plan samt vad som kan ligga till grund för eventuella avvikelser/störningar. 20160824 DRN: En NKI-undersökning (Fastighetsbarometern) genomförs just nu enligt modell från 2015. 20160509 DAK: En ny form för årlig Förvaltningsplan har arbetats fram under våren. Förvaltningsplanen beskriver övergripande: Status och mål för förvaltningsobjektet (kort och lång sikt); Planerade investeringar och underhållsplaner; Olika mötesforum; NKI-arbetet samt kommande kundaktiviteter. Förvaltningsplanen revideras då det uppstår större förändringar. Planen följs upp med månadsvisa rapporter till kund (kundrapporter). 20160504 MBO: Från och med mars 2016 tas Förvaltningsplan med kund fram. I planen framgår bland annat vad som är planerat och beslutat för det kommande året. Planen följs upp med månadsvisa rapporter till kund (kundrapporter). 20160503 CM: Kommunikationsplaner tas fram i alla större projekt. Webkameror ökar möjligheten att följa projektets framdrift, vilket uppfattas positivt och ger en inblick i det pågående arbetet. 20160426 CAH: Samverkan mellan Locum kommunikation, respektive sjukhus kommunikationsenhet samt SFI kommunikation leder till en entydig kommunikation vilken minskar risken för oro och otydlighet. 20160421 PIB: En ny lednings- och samverkansmodell (LFO) har införts, med början på Södersjukhuset. Förvaltningsområdeschef, projektområdeschef, projektchef, platschef för driftentreprenör, FM-ansvarig (där det finns) samt representant för vårdgivaren träffas regelbundet för informationsutbyte kring aktuella frågor. 20160112 CM: Manual för information kring projekt (skyltar, vepor etc) är framtagen och används. 20151210 GHA: Utifrån 2014 års kundenkät har aktiviteter genomförts under 2015 enl plan för respektive kundområde, exempelvis djupintervjuer med kunder; trygghetsvandringar; samarbetsdokument (KS, DS); kundaktiviteter; kundvårdsplan (strukturerade kundmöten); hospitering etc. 20151210 MBO: Vi fortsätter att arbeta mycket med boendemöten och information på plats. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsboksut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	
(2015) 87	Riskanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Legala risker/Bristande efterlevnad av regelverk	Risk att SLL:s och bolagets styrdokument inte följs. Riskvärde: 4,43	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: "Taktiskt forum för processer och styrning" är ett samarbetsforum för SFI och Locum. 20160509 KSN: SLL har fastställt ett antal styrande dokument. De styrande dokumenten beskriver vad som styr landstingets verksamhet och hur arbetet ska utföras inom olika ansvarsområden. För vårt ansvarsområde har vi verksamhetsspecifika styrdokument, utifrån lagar och myndighetskrav, där även landstingets krav är inarbetade. Bland annat "Styrdokument fastigheter" via locum.se. 20160426 CAH: Vi ser över möjligheten att publicera den information som extern part (Leverantörer, entreprenörer, konsulter etc) har behov av på ett lätt tillgängligt sätt via locum.se. 20160421 PIB: "Styrdokumentportal" publicerad på locum.se 20160128. 20160112 CM: Byggprojektledning på intranätet reviderad utifrån arbetssätt med ny egenkontroll och projektplan. 20151211 DRN: SLL Ekonomi uppdaterar sin handbok, Locum implementerar förändringar som berör verksamheten. 20151210 EK: Förtydligat de strategiska målen i affärsplanen, hållbar utveckling genomsyrar helheten. 20151210 MBO: I den nya organisationen (fr o m 20160101) tydliggörs ansvaret för processutveckling till VD-stab, samt uttalade processledare (strateger) inom varje område som arbetar i processteam. 20151210 STH: Granskning av handlingar i projekt (hur projekten följer styrdokument) genomförs på ett nytt sätt av specialistavdelningen i ett pilotprojekt. Resultatet redovisas som granskningspunkter till projektet. 20150915 EK: FUP:ar (fastighetsutvecklingsplaner) framtagna av SFI finns tillgängliga på Locumportalen sedan augusti. SFI:s fastighetsutvecklingsplaner är framtagna för att säkerställa den långsiktiga utvecklingspotentialen hos landstingets strategiska fastigheter. Planerna definierar förvaltningsföresättningar för Locum AB och utgör utgångspunkt för planeringen av enskilda projekt. 20150915 CAH: En enkät av internkommunikation är genomförd och redovisas för ledningsgruppen i oktober. I dokumentet finns ett antal åtgärdsförslag. 20150914 STH: Portal (del av locum.se) där styrdokument rörande fastigheterna finns samlade håller på att utformas. Syftet är att förenkla för såväl planering och genomförande av byggprojekt som förvaltning och drift. Presenterad för Beredning Infrastruktur och Fastighetsinvesteringar i augusti 2015, med positiv respons. Beräknad lansering senhösten 2015. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsboksut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelse rapportering (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum <u>samt initial</u> skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy)	Ärendet stängt
(2015) 88	Riskanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Legala risker/Bristande efterlevnad av regelverk	Risk att bolaget inte uppfyller gällande lagar och förordningar vad gäller arbetsmiljö, brandskydd, säkerhetsskydd, tillgänglighet och andra fastighetsrelaterade myndighetskrav. Riskvärde: 4,25	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160825 KSN: Samtliga medarbetare har via Notisum tillgång till information om aktuell lagstiftning och kan söka fritt bland lagar och förordningar, samt i ett antal laglistor direkt relaterade till vår verksamhet. 20160825 PIB: Intranätsidor avseende säkerhet och beredskap har uppdaterats i syfte att bli mer tillgängliga. Reviderade riktlinjer avseende brandskydd har publicerats på locum.se. 20160824 CAH: Riktad information kring branddelegationer pågår, uppdaterat en medarbetarguide (tidigare personalhandbok) med information kring nya arbetsmiljöföreskrifter samt en chefshandledning avseende rehab, följer upp sjukfrånvaro på ett mer strukturerat sätt. 20160503 CM: Arbetet med arbetsmiljöfrågor inom byggprojekt har intensifierats. Ett branschgemensamt nätverk för både beställare och entreprenörer har etablerats där Locum ingår. Locum har tagit fram en handlingsplan i syfte att säkerställa att vi uppfyller arbetsmiljökraven ute i byggprojekten. 20160502 DRN: I förändringsprojektet (TALP) tydliggörs ansvar för exempelvis gällande lagar och förordningar. 20160426 CAH: HR genomför flera olika interna utbildningar i arbetsmiljö utifrån ny AFS. Vi ser över möjligheten att publicera den information som extern part (leverantörer, entreprenörer, konsulter etc) har behov av på ett lätt tillgängligt sätt via locum.se. 20160112 CM: Byggprojektledning på intranätet reviderad utifrån arbetssätt med ny egenkontroll och projektplan. 20151211 DRN: SLL Ekonomi uppdaterar sin handbok, Locum implementerar förändringar som berör verksamheten. 20151210 EK: Förtydligat de strategiska målen i affärsplanen, hållbar utveckling genomsyrar helheten. 20151210 MBO: I den nya organisationen (fr o m 20160101) tydliggörs ansvaret för processutveckling till VD-stab, samt uttalade processledare (strateger) inom varje område som arbetar i processteam. 20151210 STH: Granskning av handlingar i projekt (hur projekten följer styrdokumentet) genomförs på ett nytt sätt av specialistavdelningen i ett pilotprojekt. Resultatet redovisas som granskningspunkter till projektet.20150915 EK: Locum har på uppdrag från SFI under våren tagit fram ett konceptprogram "Lokaler för god vård - psykiatrisk heldygnsvård". 20150915 GAH: Arbetsmiljödelegationer för kund - och fastighetsavdelning är framtagna och rullas ut under vintern. 20150915 CAH: Ny beredskapsfunktion inrättad (krav i SLL:s krisberedskapsplan). Vi kommer också att införa KIB (Kommunikatör i beredskap) under hösten utifrån krav från LSF. En interaktiv utbildning rörande delegationerna genomförs med start under oktober. Utökade riskanalyser avseende arbetsmiljö (SAM) pågår. 20150914 STH: En portal (del av locum.se) där styrdokument rörande fastigheterna finns samlade håller på att utformas. Syftet är att förenkla för såväl planering och genomförande av byggprojekt som förvaltning och drift. Portalen presenterad för Beredning Infrastruktur och Fastighetsinvesteringar i augusti 2015, med positiv respons. Beräknad lansering senhösten 2015. 20150914 CM: Riktlinje Arbetsmiljö vid byggnads- och anläggningsarbeten reviderad utifrån ny lagstiftning (kravställning vid upphandling) 20150914 PIB: Under 2015 inleds och under 2016 fortgår metodutvecklingsarbetet med implementering av krav avseende informationssäkerhet samt genomförande av säkerhetsanalyser och upprättande av säkerhetsplaner. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Interrevision hösten 2015	
(2015) 89	Riskanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Risk för förtroendeskada	Risk att våra entreprenörer utnyttjar svart arbetskraft samt inte har ett strukturerat arbete mot korruption. Riskvärde: 4,12	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160504 MBO: Locum har sedan hösten 2012 en Whistleblower-funktion, en funktion avsedd för allvarliga oegentligheter. 20160503 CM: Personalliggare implementerade i projekt. Samarbetet med Skatteverket fortgår. 20160112 CM: Pilotprojekt avseende personalliggare genomförda, rutiner och arbetssätt framtagna, implementering pågår. 20151103 SAH: En gång/kvartal kontrolleras alla leverantörer som vi under motsvarande period gjort en utbetalning till, med hjälp av en blankett kallad SKV4820. Blankett SKV4820 hanteras av Skatteverket och kallas också Begäran/Svar offentliga uppgifter. Kvartalsvis kontrollerar vi även rimligheten i inbetalda arbetsgivaravgifter mot antal anställda hos ett urval av leverantörerna. 201509314 LCA: För FM-tjänsters samtliga leverantörer ställs krav på ID06. 20150914 DRN: Skatteverkets leverantörskontroll hösten 2015 (Locum och LFS) är genomförd, analys återstår. 20150914 CM: Vi fortsätter att kravställa och följa upp våra leverantörer och entreprenörer, under 2016 med fokus på risken för svart arbetskraft. Arbetet pågår för att ta fram rutiner och verktyg för att efterleva den nya lagen avseende personalliggare som gäller fr o m 20160101 (för projekt över 4 prisbasbelopp). Samarbetet sker med Skatteverket för att utreda oklarheter och praktiska lösningar. Ett pilotprojekt pågår med fyra inloggningsstationer för ID06. 20150914 KSN: Vi fortsätter att kommunicera och diskutera Vårt sätt att vara, bl a via intranätet. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Interrevision hösten 2015	

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelseberättelser (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum <u>samt initial</u> skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy	Ärendet stängt
(2015) 90	Risicanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Risk för förtroendeskada	Risk att bolaget inte har aktuella handlingar, gällande avtal och övriga överenskommelser tillgängliga för oss själva och för allmänheten Risikvärde: 3,78	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160509 DAK: Fastighetsförvaltningssystemet Landlord innehåller information om fastighetsrelaterade avtal vilket innebär att det blir lättillgängligt internt. 20160503 CM: Registraturen har förstärkts med två resurser för att säkerställa diarieföring av den allt större mängden handlingar. 20160421 PIB: Vi tog 2015 fram en struktur för diarieföring av de strategiska byggprojekten. Vi har även tagit de första stegen mot e-arkiv, bland annat med beslut kring vilka handlingar som kan diarieföras digitalt och en reviderad Hanteringsanvisning utifrån processområden. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	
(2015) 91	Risicanalys 2016	Intern kontrollplan 2016	Risk för förtroendeskada	Risk att bolaget inte uppnår miljömål gällande energi, material och kemikalier i det miljöpolitiska programmet, Miljöutmaning 2016. <i>Kommentar: Om kemikalier, farligt avfall och fastighetsföreningar inte hanteras på korrekt sätt kan de ha långtidseffekt effekt både på människors hälsa och på miljön. Farligt avfall kan uppkomma vid byggproduktion och drift. Exempel på fastighetsföreningar är asbest, kvicksilver, PCB. Vid ombyggnad och sanering omhändertas fastighetsföreningar. Felaktig hantering av kemikalier, farligt avfall och fastighetsföreningar innebär att bolaget inte efterlever lagstiftningen.</i> Risikvärde: 3,73	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160825 PIB: Arbetet med miljöplan fortgår, miljöplanen presenteras vid styrelsemötet den 24 november. 20160509 DAK: Locum arbetar nu fram en miljöplan som beskriver hur och när vi når de långsiktiga målen "klimatneutralitet och ingen negativ miljöpåverkan", här ingår även en övergripande energiplan. Planen bidrar till att nå målen i SLL:s miljöpolitiska program och strukturerar på ett tydligare sätt arbetet kring energimålet. Planen ska vara klar kvartal 2 2016. Energiplaner per förvaltningsobjekt tas fram för hela fastighetsbeståndet under 2016. 20160112 CM: Arb initierat för att hitta rutiner samt fler områden för återanvändning av byggmaterial. Under året har styrdokument såsom AF, R5, projektplanen kompletteras med återanvändningskrav. Det finns några utmaningar t ex systematiska hållbara lösningar, ekonomiska incitament, lagerhållning, arbetssätt etc. Idag återanvänds exvis branddörrar, besamöppnare, tvättställ, armaturer, branddetektorer o rostfria produkter. 20151215 SAH: Uppföljning kemikalier lokalvård sker löpande via underlag från MediCarrier. 100% ekologisk frukt i fruktkorgar. 20151210 GHA: Avs eventuellt samverkansprojekt med våra upphandlade driftentreprenörer (Hållbarhet) initieras samtalet av driftstrateg 2016. 20151210 STH: Vi ligger i fas med de flesta av miljömålen. Energikartläggningar enligt framtaget upplägg har genomförts och åtgärder från de första kartläggningarna har påbörjats (De åtgärder som genomförts är de driftoptimeringar som identifierats vid HS och KS Solna. Beslut om investeringar är delvis framtagna). De fastigheter där det finns risk att vi inte uppnår målen har prioriterats i energikartläggningsarbetet. Inventering av utfasning av kemikalier för drift har genomförts, ett fåtal ersättningsbehov har identifierats och genomförs under 2016. 20150915 EK: Samarbetsmöten genomförs med Miljö- och energienheten för att säkerställa vilka miljöfrågor som behöver vara med i Tidiga skeden (Behovsanalys och Förstudie). 20150914 LCA: För FM-tjänst Lokalvård används av landstinget godkända kemikalier och torra städmetoder där det är möjligt. 20150914 STH: En "15+9-lista" för energisparåtgärder beslutad i Locums ledningsgrupp 20150901. 9 punkter från energikartläggningen, de övriga 15 punkterna är större energisparåtgärder inom fastighetsbeståndet. 20150914 CM: Genomföra och utvärdera pilotprojekt för återanvändning av byggmaterial samt ta fram rutin. 20150914 GHA: Vi ser över möjligheten till samverkansprojekt med våra upphandlade driftentreprenörer, bland annat kring: Minskad energiförbrukning; en bra arbetsmiljö; samverkansfrågor mellan olika kund- och fastighetsområden etc. Ett projekt som bland annat syftar till att ytterligare tydliggöra och effektivisera vårt arbetet att nå SLL:s och våra mål. Gemensamma indikatorer för hållbarhet (ISO 26000) är en del i samarbetet. 20150825 GHA: Planeringen för installation av solceller på tak fortgår. Energideklarationer på del av beståndet pågår (pga lagförändring). 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelse rapportering (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum <u>samt initial</u> skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy	Ärendet stängt
(2015) 92	Risikalanlys 2016	Intern kontrollplan 2016	Finansiella risker/Redovisningsrisker	Risk för verksamhets- eller projektfrämmande kostnader i entreprenader. <i>Kommentar: Exempelvis marknadsföringskostnader som inte kan hänföras till det enskilda projektet. Kostnader som benämns felaktigt eller redovisas på fel kostnadsställe. Projektkostnader bör följas upp på fler sätt än enbart mot budget för att minska risken för oegentligheter.</i> Risikvärde: 3,59	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: En kalkylansvarig har anställts som bland annat stöttar i projekten i kalkylarbetet. Kalkylansvinsingar till externa kalkylatorer har upprättats, bland annat med information om verksamhets- eller projektfrämmande kostnader. 20160824 DRN: Projektfrämmande kostnader (provisorier, temporära lösningar etc) har identifierats på bland annat Löwenströmska och SÖS. Vilket kommer att kostnadsföras under 2016. 20160503 CM: Ekonomirevisioner är planerade för projekt som genomförs mot löpande räkning för att undvika projektfrämmande kostnader. 20160502 DRN: Äskande av omställningskostnadsmedel möjliggör exempelvis evakueringar i förekommande fall. 20160112 CM: Arbete pågår med att utreda hur kostnader för "provisorier" (paviljonger, inhyrt material etc) och omställningskostnader i de Strategiska investeringarna ska kostnadsföras. 20151212 DRN: Tydligare styrning av projektekonomer genom ny organisatorisk tillhörighet - ekonomi. 20150914 DRN: Ny roll, projektekonomer, ska tillföra projektet ytterligare kompetens och kontroll av bokföring. 20150914 CM: Tydligt definierat hur olika typer av kostnader ska hanteras som till exempel "Taklagsfest" och "Spadtag", som hanteras olika. Granskning av leverantörers kostnader vid "löpande räkning" och ser över möjligheten att genomföra detta med hjälp av revisorer. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	
(2015) 93	Risikalanlys 2016	Intern kontrollplan 2016	Legala risker/Bristande efterlevnad av regelverk	Risk för oegentligheter - att bolagets medarbetare eller samarbetspartners agerar på ett oetiskt eller olagligt sätt t.ex. genomför bedrägerier, ger eller tar emot muta. Risk att bolagets medarbetare agerar utifrån jäv eller intressekonflikt tex vid olika former av beslut. Risikvärde: 3,37	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160912 EKI: Förutom obligatorisk utbildning (Riktlinjer för externa kontakter) tas frågan upp vid arbetsplatsträffar varje år 20160825 CAH: Resultat från extern granskning av bisysslor senhösten 2015 föranledde inget behov av stickprovskontroller under 2016, vi ser över detta igen inför 2017. 20160509 KSN: I dokumentet <i>Vårt sätt att vara</i> (och på Locums intranät) beskrivs hur Locum ska ta etisk, social, ekonomisk och miljömässig hänsyn i verksamheten samt hur medarbetarna ska förhålla sig till varandra och till bolagets samarbetspartners. <i>Vårt sätt att vara</i> arbetades fram tillsammans m samtliga medarbetare under 2014, bl a i workshops och med hjälp av improvisationsteater kring olika områden och dilemman. 20160503 CM: En gång/kvartal kontrolleras alla leverantörer som vi under motsvarande period gjort en utbetalning till, med hjälp av en blankett kallad SKV4820. Blankett SKV4820 hanteras av Skatteverket och kallas också Begäran/Svar offentliga uppgifter. Kvartalsvis kontrollerar vi även rimligheten i inbetalda arbetsgivaravgifter mot antal anställda hos ett urval av leverantörerna. 20160426 CAH: Bakgrundskontroller genomförs vid rekrytering för vissa funktioner. 20160421 PIB: Översyn av Locums Whistleblower-funktion pågår. 20160112 CM: Stickprovskontroller av beställningar och underlag till fakturor genomfördes av E&Y under hösten i samband med granskning av konsultanvändning. 20151211 DRN: I samband med omorganisationen får den nya Upphandlingsavdelningen helhetsansvaret för kontroller och uppföljning av leverantörer. 20151210 CAH: Granskning av bisysslor genomförd för samtliga medarbetare, uppföljning genomförs. 20151210 STH: Årlig obligatorisk utbildning för samtliga medarbetare "Riktlinje för externa kontakter" genomförd i nov-dec. 20150911 CAH: Ett externt företag kommer att granska Locums medarbetares engagemang i andra verksamheter (bisyssla) under okt-dec 2015. Vad som gäller tydliggörs bland annat i Riktlinje för externa kontakter. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	

Uppdaterad 2016-09-13

2016-09-29 – ÄRENDE 05 – Bilaga 3

(ÅÅÅÅ) nr	Förbättringsförslag eller Avvikelse inlämnad av	Datum	Process eller område	Förbättringsförslag, Risk, Revisions-iakttagelser, Rekommendationer, Avvikelseberättelser (Avvikelse avseende vårt arbetssätt)	Intern kontrollplan	Processägare	Avvikelse/förslag överlämnat till PÅ (Datum)	SVAR/ÅTERKOPPLING/UPPFÖLJNING/GRANSKNING Svar från Processägare (VD, vVD samt resp avdelningsdirektör i ledningsgruppen): Datum samt initial; Åtgärd - vad skall göras (eller inte göras) och vem/vilka som ska utföra aktivitet/åtgärd. Tydlig kommentar. Datum <u>samt initial</u> skrivs även då svar/kommentar kommer från kvalitetschef, processledare, miljösamordnare eller från flera processägare (exempelvis i punkter rörande Intern kontrollplan)	Det skall vara klart senast (Datum)	Status	Senaste återkoppling till förslagsställare/Styrelse (Datum)	Uppföljning Granskning	Kontroll vid nästa interna revision el dy)	Ärendet stängt
(2015)96	Riskanlys 2016	Intern kontrollplan 2016	Omvärldrisk	Risk för konsekvenser på fastighetsbeståndet i händelse av extremt väder. <i>Kommentar: Extrema väderförhållanden kan vara lokala, exempelvis skyfall eller en storm. Men det kan också handla om väderlek som dominerar under en längre tid, exempelvis värmebölja eller sträng kyla.</i> Riskvärde: 3,33	1	Berörda processägare*	I samband med riskanalysarbetet 2015 (inför 2016)	20160824 DRN: Uppbyggnaden av fastighetsdatabasen i Landlord (fastighetsförvaltningsystem) ger oss ytterligare möjligheter att analysera och förebygga risken för påverkan av extremväder. 20160421 PIB: Inom Locum behandlas konsekvenser på fastighetsbeståndet till följd av extremväder inom ramen för Locums gemensamma metod för Risk- och Sårbarhetsanalys (RSA). Extremväder klassas i enlighet med FOI:s sammanställning av naturolyckor enligt FN:s definition (2011, s. 37). 20151231 KSN: Locums miljösamordnare och säkerhetschef deltog i paneldebatt om klimatanpassning av fastigheter anordnad av KS. 20151210 STH: Rutiner inför exempelvis väntad storm (krisapp och beredskapsfunktion) har använts och fungerar. 20151210 CAH: Inrättad ny funktion Kommunikatör i beredskap (KIB) i november 2015. 20150914 CM: Vi säkerställer att information når pågående byggprojekt vid varningar kring extremt väder (exempelvis storm): Såsom påminnelser att se över väderskydd, byggnadsställningar och byggkranar. Informationen kommer bland annat från Locums beredskapsfunktion. 20150821 KSN: Åtgärder beskrivs i avdelningarnas verksamhetsplaner och följs därefter upp löpande av VD-stab.	Kontinuerlig uppföljning (ÅÅ-MM-DD) inför granskning vid årsbokslut 2016	Pågår	Styrelsemöte 20160929 20160603 (20160225 rev affärsplan) 20150924	Ja	Internrevision hösten 2015	

*)PROCESSÄGARE= VD, vice VD och avdelningsdirektörer i ledningsgruppen.

Uppföljning och granskning intern kontrollplan: KSN=Karin Sjöndin Kvalitetschef.

INITIALER: PIB=Per-Inge Buskas vice VD; MBO=Marie Boestad Affärsutvecklingsdirektör; DRN=Dan Eriksson Ekonomidirektör; CHA=Christina Hallberg HR- och kommunikationsdirektör; CM=Claes Magnusson Projektdirektör tom 20160513; AGI= Anders Gidrup Säkerhetschef; GHA=Gustav Hanstad tf Fastighetsdirektör 20150313-20160101; DAK=Daniel Kronheffer (Direktör upphandling och organisationsutveckling samt Fastighetsdirektör fr o m 20160411 ; EK=Emma Kinch (tidigare Direktör Fastighetsutveckling) MCG=Magnus Colling tid Upphandlingschef; SAH=Sam Höglund, Biträdande fastighetsdirektör; STH=Saija Thacker (tidigare Fastighetsdirektör och Teknisk direktör), KSN=Karin Sjöndin Kvalitetschef.